

รายงานการวิจัย

การพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษสำหรับผู้ประกอบการ
โฮมสเตย์เพื่อหนุนเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนในจังหวัดเพชรบูรณ์

**Innovation Development of English Language Learning
for Homestay Entrepreneurs to Promote Community Based
Tourism in Phetchabun Province**

วันวิสาข์ หมั่นจง

สาขาภาษาอังกฤษธุรกิจ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

ประจำปีงบประมาณ 2564

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

การพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษสำหรับผู้ประกอบการ
โฮมสเตย์เพื่อหนุนเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนในจังหวัดเพชรบูรณ์

**Innovation Development of English Language Learning
for Homestay Entrepreneurs to Promote Community Based
Tourism in Phetchabun Province**

วันวิสาข์ หมั่นจง สาขาภาษาอังกฤษธุรกิจ
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

ทุนอุดหนุนโดยมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ งบประมาณรายได้
ประเภทโครงการทุนอุดหนุนวิจัยที่พัฒนานวัตกรรมเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่
ประจำปีงบประมาณ 2564

ชื่องานวิจัย	การพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษสำหรับผู้ประกอบการ โฮมสเตย์เพื่อหนุนเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนในจังหวัดเพชรบูรณ์
ผู้วิจัย	วันวิสาข์ หมั่นจง
สาขาวิชา	ภาษาอังกฤษธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ปีเสร็จวิจัย 2564

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาปัญหาการใช้ภาษาอังกฤษ และความต้องการจำเป็นในการใช้ภาษาอังกฤษ สำหรับผู้ประกอบการโฮมสเตย์ในจังหวัดเพชรบูรณ์ และ 2) เพื่อพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษสำหรับผู้ประกอบการโฮมสเตย์เพื่อหนุนเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนในจังหวัดเพชรบูรณ์ การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ที่ใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม โดยการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง และการสัมภาษณ์กลุ่ม โดยสัมภาษณ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในชุมชน จำนวน 15 คน ได้แก่ ผู้ประกอบการโฮมสเตย์ ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีปัญหาและข้อจำกัดในการใช้ภาษาอังกฤษเป็นอย่างมาก เนื่องจากส่วนใหญ่ไม่ได้มีโอกาสในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารกับนักท่องเที่ยวต่างชาติ และไม่รู้คำศัพท์ เรียบเรียงประโยคไม่ได้ นอกจากนี้ ผู้ประกอบการต้องการพัฒนาการฟัง และทักษะการพูดเพื่อการสื่อสาร รวมทั้งต้องการเรียนรู้ที่เป็นแบบสองภาษา (อังกฤษ-ไทย) ที่มีคำอ่าน และคำแปล แบบง่ายๆ และพร้อมใช้งาน และสามารถฝึกด้วยตนเองได้ ส่วนเนื้อหาที่ต้องการที่ควรพัฒนาเป็นนวัตกรรมการเรียนรู้ ได้แก่ การทักทาย การอธิบายห้องพัก การบอกราคาห้องพัก การอธิบายอุปกรณ์ในห้องพัก การบอกโปรแกรมท่องเที่ยวในชุมชน การอธิบายกิจกรรมต่างๆ ที่ทางโฮมสเตย์จัดให้นักท่องเที่ยว เช่น การทำน้ำสัลด การคั่วกาแฟ การเผาข้าวหลาม การอธิบายเมนูอาหารและส่วนประกอบของอาหารพื้นบ้านที่จัดให้นักท่องเที่ยว และสำนวนอื่นๆ ที่จำเป็นต่อการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์

คำสำคัญ นวัตกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ โฮมสเตย์ การท่องเที่ยวโดยชุมชน

Research Title	Innovation Development of English Language Learning for Homestay Entrepreneurs to Promote Community Based Tourism in Phetchabun Province
Author	Wanwisa Meunchong
Program	Business English Phetchabun Rajabhat University, 2021

Abstract

The objectives of this research were 1) to study problems and needs of English function for homestay entrepreneurs in Phetchabun Province and 2) to develop English learning innovation for homestay entrepreneurs in order to support community-based tourism in Phetchabun Province. This research is a qualitative research that employ participatory action research for research methodology. The researcher collected data by using semi-structured interview and focus group interview 15 stakeholders in Ban Saleang Haeng 3, Khao Kho district, Phetchabun province.

The findings reveal that most entrepreneurs have problems and limitation of using English seriously since they do not have an opportunity to communicate with international tourists. Most of them lack of knowledge about vocabulary, sentence structure. In addition, most entrepreneurs need to improve their listening and speaking skill for communication including bilingual learning material (Thai-English) with meaning and easy to use and can practice as self-study. The contents in the learning material are as follows: greeting, explaining homestay room types, room rate, homestay facility and amenity, homestay program tour, and homestay activities provided to the tourists, for example, making salad dressing, coffee roasting, explain menus, and other expression about homestay tourism.

Keyword: English learning innovation, Homestay, Community-Based Tourism

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบคุณมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ที่ให้ทุนสนับสนุน โครงการวิจัยพัฒนานวัตกรรมเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่ งบประมาณรายได้ของมหาวิทยาลัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ซึ่งผู้วิจัยหวังว่าผลงานวิจัยจะสามารถนำไปใช้บูรณาการกับการเรียนการสอน และการบริการวิชาการ เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ชุมชน หรือนำไปให้ชุมชนใช้เป็นแนวทางในการทำแผนพัฒนาศักยภาพ บุคลากรในหน่วยงานได้ในระดับหนึ่ง

ขอขอบคุณหน่วยงานทั้งภาครัฐ เอกชน และประชาชนในเขตอำเภอเมืองเพชรบูรณ์ อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการให้ข้อมูล เกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยว และให้ข้อมูลที่เพียงพอสำหรับสรุปเป็นผลการวิจัย

ขอขอบคุณผู้บริหาร ผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจคุณภาพเครื่องมือ และเจ้าหน้าที่ของสถาบันวิจัยและพัฒนาทุกท่าน ที่อำนวยความสะดวกในการจัดทำเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนิน การวิจัย และขอขอบคุณเจ้าของเอกสาร ตำรา และงานวิจัย ที่ผู้วิจัยใช้อ้างอิงในงานวิจัยครั้งนี้

สุดท้ายขอขอบคุณ บิดา มารดา เพื่อน พี่น้อง ที่ให้การสนับสนุนเกื้อกูลช่วยเหลือและเป็นกำลังใจให้ตลอดมา จนทำให้การดำเนินงานวิจัยในครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

วันวิสาข หนึ่งจ

24 กุมภาพันธ์ 2565

สารบัญ

หน้า

กิตติกรรมประกาศ.....	ก
บทคัดย่อภาษาไทย.....	จ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ค
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	2
1.3 ขอบเขตของการวิจัย.....	2
1.4 นิยามศัพท์เฉพาะ.....	3
1.5 ประโยชน์ของการวิจัย.....	3
บทที่ 2 เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยว.....	5
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับอุตสาหกรรมบริการ.....	7
2.3 การพัฒนาผู้เรียนตามแนวการสอนภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ.....	10
2.4 การพัฒนาการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร.....	15
2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	19
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	
3.1 ขั้นตอนการวิจัย.....	21
3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	23
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล.....	23
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	25
3.5 การวิเคราะห์ และการนำเสนอข้อมูล.....	25
บทที่ 4 ผลการวิจัย.....	
4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	26

สารบัญ (ต่อ)

บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

5.1	สรุปผลการวิจัย.....	31
5.2	การอภิปรายผลการวิจัย.....	32
5.3	ข้อเสนอแนะ.....	34
5.4	ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้.....	34
5.5	ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป.....	34
	บรรณานุกรม.....	35
	ภาคผนวก	38
	ประวัติผู้วิจัย.....	43

สารบัญรูป

รูปที่	หน้า
1. แผนภาพแสดงองค์ประกอบการจัดการในอุตสาหกรรม 1	6
2. แผนภาพแสดงองค์ประกอบการจัดการในอุตสาหกรรม 2	6
3. แหล่งท่องเที่ยวชุมชนสวนองุ่นอินทรีย์ปรีชัย	27
4. โฮมสเตย์บ้านเสียงแห่ง 3	28
5. แผนที่ท่องเที่ยวในชุมชน	28
6. สัมภาษณ์ผู้ประกอบการโฮมสเตย์	39
7. สัมภาษณ์ประธานกลุ่มวิสาหกิจชุมชน โฮมสเตย์บ้านเสียงแห่ง 3	40
8. ผลิตภัณฑ์ชุมชน	41
9. สวนองุ่นอินทรีย์	42

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จังหวัดเพชรบูรณ์ เป็นจังหวัดหนึ่งในภาคกลางตอนบนของประเทศไทย ซึ่งมีพื้นที่ใหญ่เป็นอันดับ 9 ของประเทศ แบ่งการปกครองออกเป็น 11 อำเภอ และมีเขตเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ เป็นศูนย์กลางของจังหวัด เป็นจังหวัดที่มีทรัพยากรธรรมชาติ มีความอุดมสมบูรณ์ และมีแหล่งท่องเที่ยวจำนวนมาก

อำเภอเขาค้อ เป็นอำเภอหนึ่งในจังหวัดเพชรบูรณ์ ดินแดนแห่งขุนเขา ที่ผู้คนนิยมมาพักผ่อนในช่วงวันหยุด เพื่อสูดอากาศสดชื่น ท่ามกลางธรรมชาติที่สวยงาม ในช่วงหน้าฝน-หน้าหนาว เป็นช่วงที่เหมาะสมที่สุดในการมาท่องเที่ยว เพราะจะได้เห็นทะเลหมอกสุดตระการตา หมอกสีขาวปุกปุย ลอยคลละคลุ้งท่ามกลางหุบเขา อำเภอเขาค้อประกอบด้วย 7 ตำบล 72 หมู่บ้าน “นอนเขาค้อ 1 คืน อายุยืน 1 ปี” เป็นคำขวัญที่รู้จักกันดีในกลุ่มนักท่องเที่ยวที่ได้คำนิยามไว้เพื่อเป็นอัตลักษณ์ของอำเภอเขาค้อ เนื่องจากเขาค้อมีธรรมชาติที่สวยงาม และอากาศที่บริสุทธิ์ ให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสและดื่มด่ำได้อย่างเต็มที่

โฮมสเตย์บ้านเสลียงแห่ง 3 เป็นหนึ่งในแผนการพัฒนาเพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวชุมชนของจังหวัดเพชรบูรณ์ บ้านเสลียงแห่ง 3 เป็นหมู่บ้านหนึ่งในตำบลหนองแม่นาที่มีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สวยงาม ท่ามกลางหุบเขาและสภาพอากาศที่หนาวเย็น ใกล้เคียงกับบรรยากาศในภาคเหนือตอนบน พื้นที่ดังกล่าวเป็นพื้นที่ทำกินเป็นพื้นที่ของ รอส ตั้งแต่ปี 2527 ต่อมาชุมชนมีการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน โดยมีลักษณะการท่องเที่ยวเป็นเชิงเกษตรแบบผสมผสาน ดำเนินการตามศาสตร์พระราชาดังแต่ปี พ. ศ. 2552 จนถึงปัจจุบัน โดยเริ่มจากการจัดตั้งโฮมสเตย์ก่อน

กลุ่มโฮมสเตย์เสลียงแห่ง 3 จัดตั้งขึ้นโดยกลุ่มชาวบ้านในปีพ.ศ.2555 เริ่มเปิดให้บริการบ้านพักแบบโฮมสเตย์ตั้งแต่ปี พ.ศ.2555 และได้รับการประเมินมาตรฐานโฮมสเตย์รอบแรกในปี พ.ศ.2555-2558 จำนวน 5 หลัง ต่อมาได้มีการปรับปรุงการดำเนินงานและพัฒนาตามมาตรฐานโฮมสเตย์ และผ่านการประเมินรอบ สองในปีพ.ศ.2559-2562 จำนวน 3 หลัง จากจำนวนสมาชิกโฮมสเตย์ทั้งหมดจำนวน 15 หลัง ในช่วงแรกของการดำเนินงานเริ่มจากผู้นำกลุ่มเป็นผู้เริ่มต้นคิดวางแผนร่วมกับชาวบ้านโดยไม่มีนายทุนเข้ามาเกี่ยวข้อง ชาวบ้านร่วมกัน กิจจัดตั้งโฮมสเตย์แบบง่ายๆ โดยใช้ทรัพยากรทางการท่องเที่ยวในชุมชนมาเป็นจุดขายเพื่อสร้างกิจกรรมทางการท่องเที่ยวรอบๆ ชุมชน อาทิ เที่ยวชมตาดน้ำไหลย้อนขึ้นทางทิศเหนือ ป่าชุมชน ป่าหม่อน แปลง

พืชผักผลไม้เมือง หนานานาชนิด เช่น แอปเปิ้ลไฮโดรโปนิคส์ แอปเปิ้ลสตรอเบอร์รี่ แอปเปิ้ลเสาวรส แอปเปิ้ลพริกมั่ง สวนกาแฟ สวนองุ่น อินทรี ฯลฯ นอกจากนี้ชุมชนยังจัดกิจกรรมให้นักท่องเที่ยว โดยมีแผนการท่องเที่ยว 2 วัน 1 คืน เริ่มกิจกรรมตั้งแต่เวลา 14.00 น. ในการพาเที่ยวและทำกิจกรรมในชุมชน ใช้เวลา 2 ชม โดยรถอีแต๊กของชาวบ้านแบบเหมาจ่ายครั้งละ 500/ 10 คน โดยกิจกรรมหลักๆ ได้แก่ การคั่วกาแฟ การทำน้ำสัลด การสอนปลูกผัก และการทำการเกษตร ซึ่งปัจจุบันมีโฮมสเตย์ที่ผ่านมาตรฐานแล้วจำนวน 8 หลัง นอกจากนี้ทั้งโฮมสเตย์บ้านเสด็จแห่ง 3 ยังได้รับคัดเลือกเข้าโครงการ “GSB Smart Homestay โฮมสเตย์มีสไตล์” เพื่อมุ่งพัฒนา มาตรฐานโฮมสเตย์ไทยสู่สากลอีกด้วย

จากการสัมภาษณ์ประธานกลุ่มวิสาหกิจชุมชน (นายปรีชัย นามสิมมา) และตัวแทน ผู้ประกอบการโฮมสเตย์ พบว่า ส่วนใหญ่ไม่ค่อยได้ใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร เนื่องจาก นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นคนไทย แต่ก็มีความต้องการที่จะพัฒนาภาษาอังกฤษเพื่อเตรียม ความด้านการท่องเที่ยวในอนาคต (วันวิสาข์ หมั่นจง, 2563) ซึ่งจะเห็นได้ว่าภาษาอังกฤษมี บทบาทสำคัญต่อการท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก และควรได้รับการสนับสนุนและส่งเสริมเป็น อย่างยิ่งในเรื่องของการพัฒนาศักยภาพคนเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน โดยเฉพาะการใช้ ภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวไม่ว่าจะเป็นนักท่องเที่ยวชาวไทยหรือชาวต่างชาติ ซึ่งโฮมส เตย์เป็นหนึ่งในการท่องเที่ยวโดยชุมชนที่จะสร้างรายได้ให้แก่ผู้ประกอบการได้ ซึ่งสอดคล้อง กับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็นด้านการท่องเที่ยว พ.ศ. 2561 – 2580 (สำนักงาน สภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2561) นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแผนพัฒนา จังหวัดเพชรบูรณ์ พ.ศ. 2561 – 2565 ประเด็นการพัฒนาที่ 2 ส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อ สร้างสรรค์มูลค่าเพิ่ม

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาการใช้ภาษาอังกฤษ และความ ต้องการพัฒนาภาษาอังกฤษสำหรับผู้ประกอบการโฮมสเตย์ และพัฒนานวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษสำหรับผู้ประกอบการโฮมสเตย์เพื่อหนุนเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนในจังหวัด เพชรบูรณ์ ซึ่งผลการวิจัยสามารถนำไปบูรณาการกับการจัดการเรียนการสอนในทุกระดับ และสามารถขยายผลไปยังชุมชนอื่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้ประโยชน์ทั้งในเชิง วิชาการ นโยบายและสังคม

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาการใช้ภาษาอังกฤษ และความต้องการจำเป็นในการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับผู้ประกอบการโฮมสเตย์ในจังหวัดเพชรบูรณ์
2. เพื่อพัฒนานวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษสำหรับผู้ประกอบการโฮมสเตย์เพื่อหนุนเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนในจังหวัดเพชรบูรณ์

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

ด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในครั้งนี้ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยผู้เข้าร่วมวิจัยคือ ประธาน และสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนโฮมสเตย์บ้านเสลียงแห่ง 3 อำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ จากโฮมสเตย์ จำนวน 15 คน จากจำนวนที่ 8 หลัง ซึ่งทุกหลังผ่านการขอรับรองมาตรฐานไทยเรียบร้อยแล้ว และมีความพร้อมในการบริการนักท่องเที่ยว

ด้านเนื้อหา

เนื้อหาที่จะใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ คือ ภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ สำหรับชุมชนโฮมสเตย์บ้านเสลียงแห่ง 3 อำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์

ด้านเวลา

เวลาในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้จะใช้เวลาศึกษาทั้งหมด 1 ปี

1.4 นิยามศัพท์เฉพาะ

นวัตกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ หมายถึง แนวทาง สื่อ คู่มือ ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของผู้ประกอบการโฮมสเตย์ในชุมชนบ้านเสลียงแห่ง 3 อำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์

ผู้ประกอบการโฮมสเตย์ หมายถึง ผู้ที่เป็นเจ้าของที่พักแบบโฮมสเตย์ และจัดการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ในชุมชนบ้านเสลียงแห่ง 3 อำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์

การท่องเที่ยวโดยชุมชน หมายถึง การท่องเที่ยวที่จัดขึ้น และมีการบริหารจัดการโดยชุมชน โดยเน้นการจัดโปรแกรมการท่องเที่ยวที่อยู่บนฐานทรัพยากรพื้นที่ในชุมชน ไม่ว่าจะเป็นภูมิปัญญา วัฒนธรรม และวิถีชีวิตในชุมชน

1.5 ประโยชน์ของการวิจัย

องค์ความรู้เชิงวิชาการ

1. ได้ข้อมูลปัญหาการใช้ภาษาอังกฤษ และความต้องการจำเป็นในการใช้ภาษาอังกฤษ สำหรับผู้ประกอบการโฮมสเตย์ในจังหวัดเพชรบูรณ์

2. แนวคิดกรมเพื่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษสำหรับผู้ประกอบการโฮมสเตย์เพื่อหนุนเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนในจังหวัดเพชรบูรณ์

ประโยชน์ต่อชุมชนและสังคม

ผลการวิจัยสามารถนำไปใช้กับหน่วยงานภาครัฐและเอกชนอื่นๆ ที่ต้องการฝึกอบรมภาษาอังกฤษสำหรับผู้ประกอบการโฮมสเตย์เพื่อหนุนเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนในจังหวัดเพชรบูรณ์

บทที่ 2

แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยว

2.1.1 ความหมายของการท่องเที่ยว

การท่องเที่ยว (Tourism) เป็นกิจกรรมการเดินทางจากจุดหนึ่งไปยังอีกจุดหนึ่ง ซึ่งนับตั้งแต่จุดเริ่มต้นจนถึงปลายทางจะต้องประกอบด้วยปัจจัยสามประการเป็นอย่างน้อย คือ การเดินทาง การพักค้างแรม และการกินอาหารนอกบ้าน

สหพันธ์องค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวระหว่างประเทศ (International Union of Official Travel Organization หรือ IUOTO) ได้ให้ความหมายของการท่องเที่ยวว่า จะต้องเป็นการท่องเที่ยว ที่มีเงื่อนไขตามหลักสากลดังต่อไปนี้ คือ (Goeldner & Ritchie, 2006, 7)

1. ต้องเป็นการเดินทางจากที่อยู่อาศัยปกติไปยังที่อื่นเป็นการชั่วคราว
2. ต้องเป็นการเดินทางด้วยความสมัครใจ
3. ต้องเป็นการเดินทางด้วยวัตถุประสงค์ใดๆ ก็ตามที่มีใช้เพื่อประกอบอาชีพหรือหารายได้ในกรณีนั้น

อย่างไรก็ตามก็มีข้อถกเถียงในสมัยนั้นว่า “ผู้เดินทาง” จะเรียกอย่างไร จะเป็นนักท่องเที่ยว นักทัศนาจร หรือผู้มาเยือน และบทนิยามของแต่ละคำที่เรียกนั้นแต่ละองค์การแตกต่างกัน ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับว่าบทนิยามแต่ละองค์การนั้นมีนัยแฝงใด ในแง่เศรษฐกิจ แง่จิตวิทยา หรือในแง่มุมอื่นๆ ซึ่งทำให้เกิดความไม่สะดวกหลายประการโดยเฉพาะอย่างยิ่ง เมื่อต้องการจะรวบรวมสถิตินักท่องเที่ยวของโลกหรือในพิธีการทางการเมือง ทางการศึกษา ฯลฯ ก็จะประสบปัญหานานาประการ

สหพันธ์องค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวระหว่างประเทศ (International Union of Official Travel Organization หรือ IUOTO) ซึ่งต่อมาพัฒนามาเป็นองค์การการท่องเที่ยวโลก (World Tourism Organization หรือ WTO) ได้เริ่มเสนอบทนิยามขึ้นมาใหม่ เพื่อให้ทุกประเทศทั่วโลก ใช้อ้างอิงอย่างเดียวกัน โดยในปี พ.ศ. 2506 องค์การสหประชาชาติ ได้จัดประชุมว่าด้วยการเดินทางและการท่องเที่ยวระหว่างประเทศขึ้นที่กรุงโรม ประเทศอิตาลี และได้ให้คำจำกัดความของคำว่า “การท่องเที่ยว” การเดินทางเพื่อความบันเทิงรื่นเริงใจ เยี่ยมญาติ หรือการไปร่วมประชุม แต่มีค่าใช้จ่ายเพื่อประกอบการอาชีพเป็นหลักเป็นฐาน หรือไปพำนักรอยู่ เป็นการถาวร และยังได้ให้คำจำกัดความของคำต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว คือ

ผู้มาเยือน (Visitors) เป็นคำทั่วไป ให้หมายถึงบุคคลผู้ซึ่งมา (หรือไป) ยังประเทศหนึ่ง ซึ่งไม่ใช้การอยู่อาศัยถาวรด้วยเหตุจงใจใดก็ได้ ซึ่งมีใช่เป็นการไปประกอบอาชีพ ที่ได้รับค่าจ้างตอบแทน และเข้ามาอยู่อย่างนอกระยะ 24 ชั่วโมงและอย่างมากไม่เกิน 6 เดือน

และในบทนิยามยังบัญญัติให้มี “ผู้มาเยือน” 2 ประเภท คือ “นักท่องเที่ยว” (Tourists) และ “นักท่องเที่ยว” (Excursionists) ดังนี้

1. นักท่องเที่ยว (Tourists) คือ ผู้มาเยือนชั่วคราวที่มาพักอาศัยอย่างน้อย 24 ชั่วโมงในประเทศที่ไปเยือนและมีเหตุจงใจในการเยือนเพื่อ

1.1 เพื่อเป็นการพักผ่อน เพื่อความเพลิดเพลิน เพื่อสุขภาพ เพื่อการศึกษา การกีฬา และการประกอบพิธีกรรมทางศาสนา

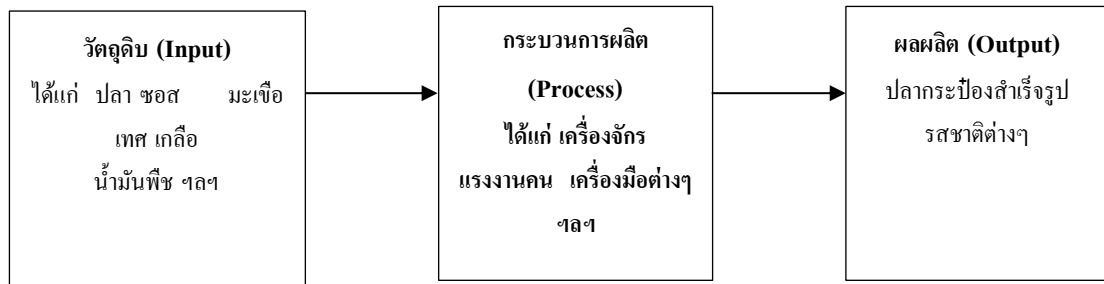
1.2 เพื่อการปฏิบัติการกิจที่ได้รับมอบหมาย การปฏิบัติเกี่ยวกับครอบครัว และการ ประชุมต่างๆ

2. นักทัศนาจร (Excursionists) คือ ผู้ที่เดินทางมาเยือนชั่วคราวที่เข้าไปอยู่ในประเทศเพียงวันเดียว (น้อยกว่า 24 ชั่วโมง) และมีได้พักค้างคืน รวมทั้งผู้โดยสารพาหนะทางเรือประเภท เรือสำราญ (Cruise) ด้วย

ธุรกิจท่องเที่ยว (Tourism Business) หมายถึง การดำเนินกิจกรรมบริการด้านการท่องเที่ยว ได้แก่ บริการด้านการเดินทาง บริการด้านอาหารและการพักผ่อน และบริการด้านการนำเที่ยว ซึ่งเป็นการดำเนินการโดยหวังผลกำไร

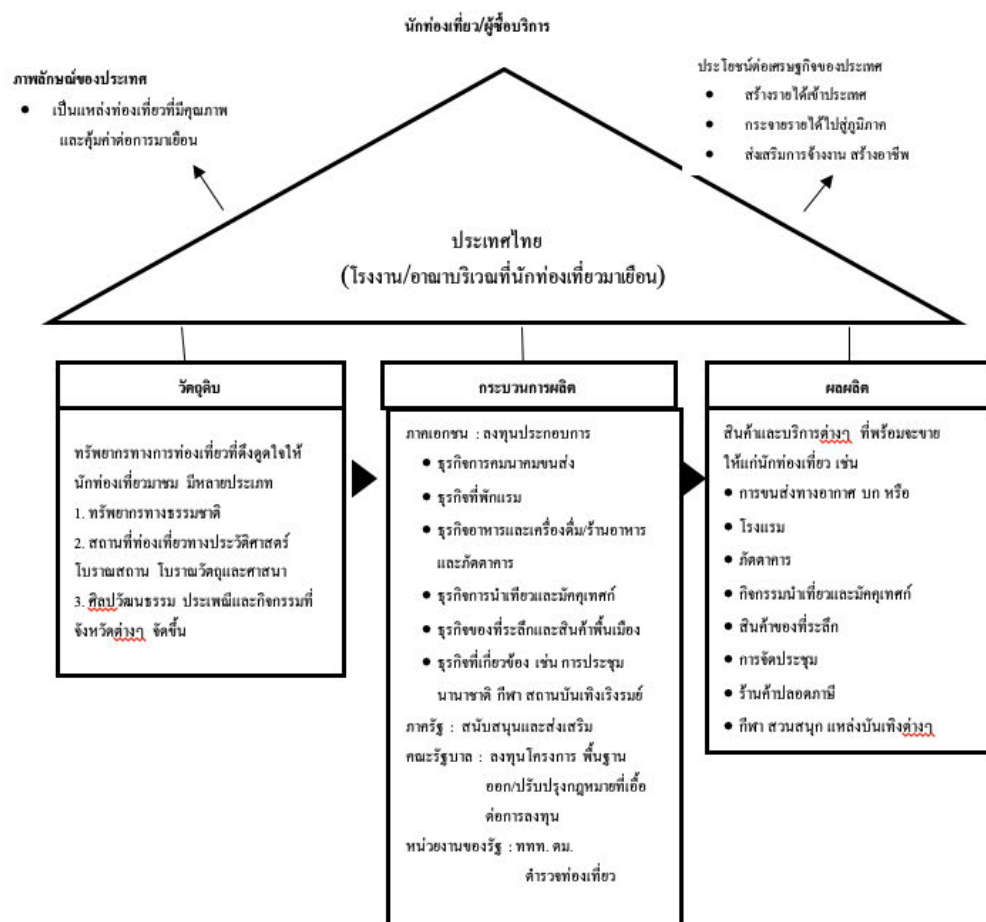
ธุรกิจท่องเที่ยวจึงเป็นส่วนหนึ่งในอุตสาหกรรมบริการที่มีผลต่อเศรษฐกิจของชาติ และเป็นอุตสาหกรรมหลักที่เกื้อหนุนภาคเศรษฐกิจอื่นๆ ทำให้เกิดธุรกิจอื่นๆ มากมาย เช่น ธุรกิจที่พักแรม ธุรกิจด้านภัตตาคาร ผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร สินค้าเบ็ดเตล็ดอื่น ๆ เป็นต้น (นิสา ชัชกุล, 2551:5)

นิสา ชัชกุล, (2551:6) ได้สรุปว่า อุตสาหกรรม มีความหมายตามพจนานุกรมไทย คือ การประกอบธุรกิจขนาดใหญ่ที่ต้องใช้แรงงานและทุนมากแต่ในปัจจุบันนี้มีความหมายมีมากไปกว่านั้น คือ อุตสาหกรรม หมายถึงกิจกรรมทางเศรษฐกิจอย่างมีระบบ ด้านการพาณิชย์หรือการผลิตสาขาใดสาขาหนึ่ง ซึ่งมี องค์ประกอบของการจัดการในอุตสาหกรรม 3 องค์ประกอบ ได้แก่ ปัจจัยนำเข้าหรือวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิต (Input) กระบวนการผลิต (Process) และผลผลิตที่ได้รับ (Output) (ดูรูปที่ 1)

รูปที่ 1 องค์ประกอบของการจัดการในอุตสาหกรรม

ส่วนอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว (Tourism Industry) หมายถึงธุรกิจท่องเที่ยวขนาดใหญ่ที่ต้องอาศัยแรงงานและการลงทุนสูงใช้เทคนิควิชาการเฉพาะ มีการวางแผน(Planning) การจัดการ (Organizing) การควบคุม (Controlling) และการตลาด (Marketing) และครอบคลุมธุรกิจหลายประเภททั้งที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวโดยตรงและโดยอ้อม ซึ่งจำเป็นต้องใช้องค์ประกอบของการจัดการในอุตสาหกรรมใกล้เคียงกับแผนผังที่ 1 (ดูรูปที่ 2)

รูปที่ 2 องค์ประกอบของการจัดการในอุตสาหกรรม

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับอุตสาหกรรมบริการ

อุตสาหกรรม (Industry) เป็นคำจำกัดความที่ใช้กับกิจกรรมที่ใช้ทุนและแรงงาน เพื่อที่จะผลิตสิ่งของ หรือ จัดให้มีบริการ เช่น อุตสาหกรรมสิ่งทอ เป็นต้น การแยกประเภทอุตสาหกรรม อาจแยกเป็น 4 ประเภท คือ

1.1 อุตสาหกรรมสกัดจากธรรมชาติ หมายถึง การสกัดหรือแยกหรือนำเอาทรัพยากรธรรมชาติมาใช้ให้เป็นประโยชน์ เช่น การทำเหมืองแร่ การประมง การป่าไม้ (นับว่าเป็นขั้นแรกของการเพิ่มคุณค่าของวัตถุดิบจากธรรมชาติ)

1.2 อุตสาหกรรมการผลิต หมายถึง การนำเอาวัตถุดิบจากอุตสาหกรรมการสกัดจากธรรมชาติมาผลิตเป็นวัตถุดิบสำเร็จรูปหรือผลิตภัณฑ์อื่น เช่น การผลิตกระดาษ การผลิตผ้า

1.3 อุตสาหกรรมการขนส่ง หมายถึง การประกอบการเพื่อนำวัตถุดิบสำเร็จรูปไปยังผู้บริโภค เช่น การเดินเรือ การรถไฟ การเดินอากาศ

1.4 อุตสาหกรรมการบริการ หมายถึง การประกอบกิจการด้านการให้บริการต่าง ๆ เช่น การท่องเที่ยว การโรงแรม

ขณะเดียวกันประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนได้กำหนดให้อุตสาหกรรมธุรกิจบริการแบ่งประเภทของธุรกิจออกเป็น 11 สาขาหลัก โดยสาขาที่ 11 คือ ธุรกิจบริการด้านการท่องเที่ยว ซึ่งหนึ่งในประเภทย่อย ๆ ของธุรกิจที่เป็นองค์ประกอบในสาขานี้คือ ธุรกิจการโรงแรมและที่พัก

อุตสาหกรรมบริการ ประกอบด้วยคำ 2 คำ คือ คำว่า อุตสาหกรรม ดังที่ได้กล่าวคำจำกัดความไว้ข้างต้น และคำว่า บริการ หมายถึง การปฏิบัติรับใช้ การให้ความสะดวกต่าง ๆ (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน, 2525 : 158) และพินิจ จงสถิตวัฒนา และคณะ, (2558 : 8) ได้บอกลักษณะการให้บริการไว้ดังนี้

1. ให้ความสะดวก
2. ได้ผลผลิตที่สัมผัสได้ด้วยประสาทสัมผัสทั้ง 5
3. ให้เป็นแรงงานหลัก
4. ผลผลิตที่ได้มาในรูปความพึงพอใจ ความประทับใจ ความไม่พึงพอใจ ความไม่ประทับใจ
5. บริโภคไม่ได้
6. มีคุณภาพต่างกัน
7. สูญเสียได้ง่าย

ปัจจุบันมีผู้ทำการศึกษาเพื่ออธิบายลักษณะของ “บริการ” ไว้มากมาย อาทิ “การบริการ หมายถึง การกระทำ พฤติกรรม หรือการปฏิบัติที่ฝ่ายหนึ่งเสนอให้อีกฝ่ายหนึ่ง โดยกระบวนการ

ที่เกิดขึ้นนั้นอาจจะมีตัวสินค้าเข้ามาเกี่ยวข้อง แต่โดยเนื้อแท้ของสิ่งที่เสนอให้นั้นเป็นการกระทำ พฤติกรรม หรือการปฏิบัติการซึ่งไม่สามารถนำไปเป็นเจ้าของได้” (วีระรัตน์ กิจเลิศไพโรจน์, 2547: 18)

การบริการ หมายถึง “กิจกรรมของกระบวนการการส่งมอบสินค้าที่ไม่มีตัวตนของธุรกิจให้กับผู้รับบริการ โดยสินค้าที่ไม่มีตัวตนนั้นจะต้องตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการจนนำไปสู่ความพึงพอใจได้” (ชัยสมพล ชาวประเสริฐ, 2549: 212)

การบริการ คือ “การที่ผู้ให้บริการนำเสนอกิจกรรมหนึ่งให้แก่ผู้รับบริการ โดยกิจกรรมนั้นเป็นสิ่งที่ไม่มีตัวตน จับต้องไม่ได้ จึงไม่สามารถโอนกรรมสิทธิ์ความเป็นเจ้าของได้ ซึ่งจะผูกติดหรือไม่ผูกติดกับตัวสินค้าก็ได้” (ศุภลักษณ์ สุริยะ, 2556: 31)

แต่อย่างไรก็ตาม มีการอธิบายลักษณะเฉพาะของ “บริการ” เอาไว้เพื่อให้เห็นความแตกต่างออกไปจาก “สินค้า” ลักษณะเฉพาะดังกล่าว อาจแบ่งประเภทได้ดังนี้ (การโรงแรมเบื้องต้น : 174-175)

1. จับต้องไม่ได้ (intangibility) หมายถึง การบริการนั้นเป็นสิ่งจับต้องไม่ได้ ไม่เหมือนสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ แต่เป็นประสบการณ์ที่ได้รับ ผู้รับบริการไม่สามารถเป็นเจ้าของการบริการได้ตลอดไป ไม่เหมือนการซื้อสินค้า เมื่อได้เป็นเจ้าของก็มีสิทธิ์ในการครอบครองตลอดไปได้ ภาพพจน์หรือภาพลักษณ์ (image) เป็นสิ่งสำคัญสำหรับการบริการ เนื่องจากใช้ทัศนคติของผู้รับบริการในการประเมินคุณภาพและความสำเร็จ

2. แยกจากกันไม่ได้ (inseparability) หมายถึง การบริการจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อมีผู้ให้บริการ การบริการถึงจะเกิดขึ้น ซึ่งถือว่าผู้ให้บริการเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการในการบริการ ไม่สามารถแบ่งแยกออกจากกันเป็นส่วน ๆ ได้ดังเช่นกิจกรรมการซื้อขายสินค้า ที่สามารถแบ่งออกเป็นกิจกรรมส่วนผลิตเป็นส่วนของโรงงาน กิจกรรมส่วนจำหน่ายเป็นเรื่องของห้างร้านหรือสถานที่จัดจำหน่ายสินค้า กิจกรรมส่วนการบริโภคเป็นเรื่องของผู้ซื้อนำสินค้าหรือผลิตภัณฑ์นั้น ๆ ไปใช้ เป็นต้น กิจกรรมการบริการต้องอาศัยทักษะความชำนาญและประสบการณ์ของพนักงาน ในการสนองความต้องการของผู้ใช้บริการในสถานการณ์ที่มีการพบกันซึ่งหน้า

3. มีความหลากหลาย (heterogeneity) บริการมีความหลากหลายอันเนื่องมาจากลักษณะของผู้บริการและผู้รับบริการที่มีแตกต่างกันออกไป โดยเฉพาะผู้รับบริการมักมีความต้องการต่อการใช้บริการที่แตกต่างกัน รวมถึงทัศนคติ และอารมณ์ความรู้สึกที่มีต่อการรับบริการที่แตกต่างกัน ดังนั้นผู้บริการจึงไม่สามารถคงมาตรฐานการให้บริการให้มีเพียงลักษณะเดียวตลอดไปได้ ต้องเพิ่มความหลากหลายของการบริการเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการให้ได้มากที่สุด บางคนอาจเรียกลักษณะการบริการแบบนี้ว่าเป็นแบบสามารถเปลี่ยนแปลงได้ (Variability)

4. หמדอายุง่าย (perishability) บริการไม่สามารถเก็บไว้ในคลังสินค้าเหมือนกับสินค้าได้ เนื่องจากไม่ใช่สิ่งที่มีรูปร่าง สามารถจัดต้องได้ บริการจะมีอายุก็ต่อเมื่อมีคนมาใช้บริการ เช่น การบริการห้องพัก หากสิ้นสุดการเข้าพัก บริการนั้นก็หมดอายุลง หากช่วงเวลาใดไม่มีผู้รับบริการ กระบวนการในการบริการจะไม่เกิดขึ้น และทำให้เสียโอกาสในการทำรายได้ไป ไม่เหมือนสินค้าที่หากไม่มีผู้ซื้อก็ยังคงราคาในตัวสินค้าไว้ได้และเก็บรักษาไว้ในคลังสินค้าเพื่อจัดจำหน่ายได้ในเวลาอื่น หรือในทางกลับกันเมื่อบริษัทเสนอการบริการให้แก่ลูกค้าแล้ว ลูกค้าไม่สามารถรอหรือเลื่อนไปใช้บริการในเวลาอื่นได้ จึงมีการเรียกการบริการประเภทนี้ว่าเป็นการบริการที่ไม่สามารถเก็บไว้ได้ (Perish Ability) (ศิวฤทธิ์ พงศกรรังศิลป์, 2547)

ผู้วิจัยสรุปได้ว่า อุตสาหกรรมบริการ หมายถึง การบริการหรือกิจกรรมใด ๆ ที่อำนวยความสะดวกหรือตอบสนองความต้องการที่ฝ่ายหนึ่งมอบให้ยังฝ่ายหนึ่งด้วยความดูแลเอาใจใส่และหวังให้ฝ่ายที่เป็นผู้รับเกิดความสะดวกสบายหรือพึงพอใจ ในปัจจุบัน มีการแข่งขันในภาคธุรกิจสูงมากขึ้น ธุรกิจด้านอุตสาหกรรมบริการจึงมีการปรับเปลี่ยนเทคนิคกลวิธีต่าง ๆ ให้การบริการของตนเองนั้นสมบูรณ์แบบที่สุด เพื่อสร้างความสะดวกสบายและให้เกิดความประทับใจแก่ผู้มาใช้บริการหรือลูกค้า หากอุตสาหกรรมบริการได้รับการพัฒนาศักยภาพอย่างมีประสิทธิภาพและมีความแข็งแกร่งในด้านเศรษฐกิจก็จะเกิดประโยชน์ต่อเศรษฐกิจและสังคม เนื่องจากอุตสาหกรรมบริการมีความสำคัญในแง่ของช่วยให้ประชากรมีงานทำ ยกเว้นมาตรฐานการศึกษา ช่วยให้เกิดประโยชน์ในการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ อำนวยความสะดวกสบาย เกิดการติดต่อสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดธุรกิจการค้าเจริญก้าวหน้า เกิดความมั่นคงทางทรัพย์สิน และเกิดการเชื่อมโยงต่ออุตสาหกรรมอื่น ๆ

อย่างไรก็ดี มีธุรกิจจำนวนมากที่ไม่ได้เสนอผลผลิต (output) ในรูปแบบการบริการเพียงอย่างเดียว แต่มีทั้งในส่วนที่จับต้องได้และจับต้องไม่ได้ เช่น ธุรกิจโรงแรม ดังนั้นจึงอาจแบ่งกลุ่มกิจการภายในอุตสาหกรรมบริการเป็น 2 กลุ่มใหญ่ ดังนี้

1. กลุ่มบริการแท้ หรือ การบริการอย่างสมบูรณ์ (pure service) หมายถึงการให้บริการเพียงอย่างเดียว เป็นสิ่งที่เป็นบริการหลักและบริการเสริม เช่น การนวดแผนโบราณ ร้านตัดผม เป็นต้น (ศิวฤทธิ์ พงศกรรังศิลป์, 2547)

2. กลุ่มบริการผสม (goods service mixed) หมายถึง การเสนอให้บริการที่มีความหลากหลาย

2.3 การพัฒนาผู้เรียนตามแนวคิดเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ

2.3.1 การเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ (English for Specific Purpose: ESP)

Purpose: ESP)

ภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะนั้นได้มีการศึกษาในประวัติศาสตร์มาช้านาน เราอาจกล่าวได้ว่ามีมานานตั้งแต่สมัยกรีกและโรมัน ตั้งแต่ทศวรรษ 1960 เป็นต้นมา ESP ได้เข้ามามีบทบาทมากในการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ (TEFL) และการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาที่สอง (TESL) ในช่วงแรกๆ จะเป็นภาษาอังกฤษ เพื่อการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ซึ่งในขณะนั้นประเทศทางตะวันตกที่ใช้ภาษาอังกฤษมี ความเจริญทางเทคโนโลยีเป็นอย่างมาก (Johns and Dudley-Evans 2000 : 1 – 2) ดังนั้น ภาษาอังกฤษจึงเป็นภาษาที่เป็นที่ต้องการในการเรียนรู้ จึงมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษขึ้น

นักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะไว้ว่าเป็น การสอนที่เน้นความต้องการผู้เรียนในสถานการณ์ต่าง ๆ พอสรุปได้ ดังนี้

ฮัทชินสันและวอเตอร์ (Hutchinson and Waters 1989 : 18 – 19) ได้ให้ความหมายของการสอนภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะว่าเป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นความต้องการของผู้เรียนที่แตกต่างกัน เป็นวัตถุประสงค์เฉพาะกลุ่ม โดยผู้เรียน และผู้สอนจะต้องมีความเข้าใจในวัตถุประสงค์ที่ตรงกัน และวิธีการสอนนั้นอาจแตกต่างจากการสอนภาษาอังกฤษทั่วไป

สตรีเวนส์ (Stevens 1988: 12) กล่าวว่าภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะเป็นการสอน ภาษาอังกฤษที่ตอบสนองกับความต้องการของผู้เรียน หัวข้อและเนื้อหาที่เรียนจะอยู่ในขอบเขตที่ ผู้เรียนต้องการ อาจจะมีข้องเกี่ยวกับอาชีพ หรือ วัตถุประสงค์เฉพาะ การสอนอาจจะมุ่งเน้นไปที่ทักษะเฉพาะด้าน เช่น การฟัง การอ่าน เป็นต้น

โรบินสัน (Robinson 1991 : 1-3) กล่าวว่าการสอนภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์ เป็น การศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการอบรม การปฏิบัติ และความรู้ 3 ด้าน คือ ด้านภาษา ด้านการเรียนการสอน และความสนใจเฉพาะของผู้เรียน

นอกจากนี้ โรบินสัน (Robinson 1991 : 3) ได้กล่าวถึงลักษณะของภาษาอังกฤษเพื่อ วัตถุประสงค์เฉพาะในด้านการจัดการเรียนการสอน และความสนใจเฉพาะสาขาวิชาของผู้เรียน ไว้ดังนี้

1. ภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะมุ่งเน้นที่เป้าหมายของผู้เรียน ซึ่งผู้เรียนส่วนใหญ่ต้องการที่จะเรียนตามวัตถุประสงค์ของตนที่ต้องการนำไปทำงาน ไม่ได้เรียนเพราะว่าสนใจใน ด้านภาษาและวัฒนธรรม

2. การจัดหลักสูตรสำหรับภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ ต้องมีความเหมาะสม กับเวลาที่กำหนด

3. การจัดหลักสูตรสำหรับภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะสำหรับรายวิชาหนึ่ง ๆ ผู้เรียนจะมีความต้องการและมีเป้าหมายในการเรียนที่เหมือนกันหรือคล้ายคลึงกัน

4. ผู้เรียนส่วนใหญ่ที่เรียนภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะจะเป็นผู้ใหญ่

นอกจากนี้ จอห์นส์และดัดลีย์ (Johns and Dudley-Evans 2000: 4-5) ได้ กล่าวว่า การสอนภาษาอังกฤษเพื่อจุดประสงค์เฉพาะเป็นวิธีการสอนที่สนองตอบต่อการประกอบอาชีพ และมีความแตกต่างกับการสอนภาษาอังกฤษทั่วไปในกระบวนการสอน

แมคเคย์ และเมานท์ฟอร์ด (Mackay and Mountford 1978 : 1-3) ซึ่งได้ให้แนวคิดที่ภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ เป็นการสอนภาษาที่สนองตอบ ความต้องการด้านอาชีพ (Occupational Requirements) มุ่งเน้นการนำไปใช้ในการฝึกอบรมด้านอาชีพ (Vocational Training Programmes) และจุดมุ่งหมายเหล่านี้จะ เกี่ยวข้องกับความต้องการในการศึกษาเพื่อความเชี่ยวชาญทางด้านอาชีพ ไม่ได้เน้นภาษาที่เรียน

จากแนวคิดต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับความหมายและลักษณะของภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะดังกล่าว สรุปได้ว่า ภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะเป็นหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นตามความต้องการของผู้เรียนเฉพาะกลุ่ม เพื่อสนองตอบความต้องการในการใช้ภาษา และฝึกภาษาของผู้เรียนด้านอาชีพ ซึ่งอาจจะอยู่ในรูปของการอบรม หรือการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตร

2.3.2 ประเภทของภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ

เนื่องจากการสอนภาษาอังกฤษเพื่อจุดประสงค์เฉพาะ เป็นการสอน ภาษาอังกฤษให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน โดยความต้องการที่แตกต่างกันออกไปและผู้เรียนเองก็แตกต่างกันในหลายด้าน เพื่อให้การเรียนการสอนสอดคล้องกับปัจจัยดังกล่าว นักการศึกษาจึงได้แบ่งการสอนภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะไว้หลากหลายสาขา ดังนี้

สตรีเวนส์ (Stevens 1988: 90-93) และ แมคโดนัลล์ (McDonough 1984 : 6) ต่างได้จำแนกประเภทของภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ ไว้ 2 ประเภท คือ

1. ภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์ทางวิชาการ (English for Academic Purposes) เช่น วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เกษตรศาสตร์ เกษตรศาสตร์ และ วิศวกรรมศาสตร์ เป็นต้น

2. ภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์ทางวิชาชีพ (English for Occupational Purposes) เช่น แอร์โฮสเตส มัคคุเทศก์ และเลขานุการ เป็นต้น

อีเวอร์ (Ewer 1979 : 46-47 อ้างถึงใน นภาพิณ สุคใจ 2536: 13) ได้แบ่ง ภาษาอังกฤษเพื่อจุดประสงค์เฉพาะทางด้านอาชีวศึกษา (English for Vocational Purposes = EVP) ไว้ดังนี้

1. ภาษาอังกฤษสำหรับช่างไฟฟ้า
2. ภาษาอังกฤษสำหรับช่างก่อสร้าง
3. ภาษาอังกฤษสำหรับเลขานุการ
4. ภาษาอังกฤษพนักงานบริษัท
5. ภาษาอังกฤษสำหรับพนักงานบัญชี
6. ภาษาอังกฤษสำหรับพนักงานธนาคาร
7. ภาษาอังกฤษพนักงานโรงแรม
8. ภาษาอังกฤษสำหรับพนักงานสายการบิน
9. ภาษาอังกฤษสำหรับพนักงานที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจท่องเที่ยว
10. ภาษาอังกฤษสำหรับพนักงานควบคุมการจราจรทางอากาศ
11. ภาษาอังกฤษสำหรับพนักงานทำโปรแกรมคอมพิวเตอร์

ฮัทชินสันและวอเตอร์ (Hutchinson and Waters 1989 : 16 – 19) ได้แบ่ง ประเภทของ ภาษาอังกฤษเพื่อจุดประสงค์เฉพาะไว้ดังนี้

1. ภาษาอังกฤษสำหรับวิชาสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (English for Science and Technology = EST) ซึ่งแบ่งออกเป็นสาขาย่อย อีก 2 สาขา คือ
 - 1.1 ภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์ทางวิชาการ (English for Academic Purposes – EAP) เช่น ภาษาอังกฤษด้านการแพทย์ เป็นต้น
 - 1.2. ภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์ทางอาชีพ (English for occupational Purposes – EOP) เช่น ภาษาอังกฤษสำหรับช่างเทคนิค เป็นต้น
2. ภาษาอังกฤษสำหรับสาขาธุรกิจและเศรษฐศาสตร์ (English for Business and Economics = EBE) ซึ่งแบ่งออกเป็นสาขาย่อย อีก 2 สาขา คือ
 - 2.1 ภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์ทางวิชาการ (English for Academic Purposes – EAP) เช่น ภาษาอังกฤษด้านเศรษฐศาสตร์ เป็นต้น
 - 2.2. ภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์ทางอาชีพ (English for occupational Purposes – EOP) เช่น ภาษาอังกฤษสำหรับเลขานุการ เป็นต้น
3. ภาษาอังกฤษสำหรับสาขาสังคมศาสตร์ (English for Social Science = ESS) ซึ่งแบ่งออกเป็นสาขาย่อย อีก 2 สาขา คือ

3.1 ภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์ทางวิชาการ (English for Academic Purposes – EAP) เช่น ภาษาอังกฤษด้านจิตวิทยา เป็นต้น

3.2 ภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์ทางอาชีพ (English for occupational Purposes – EOP) เช่น ภาษาอังกฤษสำหรับครู เป็นต้น

นอกจากนี้ โรบินสัน (Robinson 1991: 2-4) ได้จำแนกภาษาอังกฤษเพื่อ วัตถุประสงค์เฉพาะ ออกเป็น 2 ประเภท กล่าวคือ

1. ภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์ด้านวิชาชีพ (English for Occupational Purposes: EOP)

2. ภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์ด้านการศึกษาหรือด้านวิชาการ (English for Educational / Vocational Purposes: EEP / EVP) ซึ่ง จอห์นส์ (Johns 1990 อ้างถึงใน Robinson 1991: 4) ได้จำแนกประเภทของภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะในประเทศสหรัฐอเมริกาออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

2.1 ภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์ด้านวิชาการทั่วไป (General English for Academic Purposes)

2.2 ภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะสาขาวิชา (Discipline Specific)
จากแนวคิดดังกล่าว สรุปได้ว่า แนวคิดของการเรียนภาษาอังกฤษแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

1. ภาษาอังกฤษทั่วไปและภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ ซึ่งภาษาอังกฤษเพื่อ วัตถุประสงค์ เฉพาะมุ่งเน้นในการจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปตามความต้องการและจุดประสงค์ทางการเรียน ของผู้เรียน สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 วัตถุประสงค์หลัก คือ

1.1 ภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์ทาง อาชีพ และภาษาอังกฤษเพื่อ วัตถุประสงค์ทางการศึกษา ซึ่งภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์ทาง อาชีพเป็นสาขาวิชาเฉพาะ เพื่อเป็น เครื่องมือในการประกอบอาชีพ

1.2 ภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์ทางการศึกษา เป็นการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษเพื่อเป็นเครื่องมือในการเรียนและ แสวงหาความรู้ในสิ่งที่เรียน

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่าภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ เป็นการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ที่มีวัตถุประสงค์เฉพาะเจาะจง มุ่งเน้น ตอบสนองความต้องการในการใช้ภาษาอังกฤษของผู้เรียน เฉพาะกลุ่มเป็นสำคัญ โดยเฉพาะผู้ใหญ่ การจัดการเรียนการสอนจะแตกต่างจากการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษทั่วไป คือ มีการวิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียน ก่อนที่จะจัดทำหลักสูตร ดังนั้นการ สอนภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะจึงเป็นการจัดการเรียนการสอนที่ให้ความสำคัญกับผู้เรียน

มีการกำหนดบริบทและเนื้อหาการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการ และสถานการณ์ในการใช้ภาษาของผู้เรียน โดยเฉพาะในด้านการนำไปใช้ในการประกอบอาชีพ หรือเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะกลุ่ม ซึ่งกล่าวได้ว่า ภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะเป็นการเรียนการสอนที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนอย่างแท้จริง

2.3.3 การวิเคราะห์ความต้องการ (Needs Analysis)

จอห์นสัน(Johnson, 1989) กล่าวว่า การวิเคราะห์ความต้องการ (Needs Assessment) คือ เครื่องมือ เทคนิคและกลวิธีที่ช่วยในการกำหนดเนื้อหา รูปแบบวิธีการสอนระยะเวลาในการสอน ขั้นตอนการสอนสำหรับผู้เรียนในแต่ละหลักสูตร ทั้งหลักสูตรภาษาอังกฤษพื้นฐานและหลักสูตรภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ (ESP)

ส่วนบราวน์ (Brown, 1995) ได้นิยามการวิเคราะห์ความต้องการ ว่าเป็นวิธีการสอนที่ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียน

นูแนน (Nunan, 1999) ได้แยกการวิเคราะห์ความต้องการออกเป็นสองประการคือ ความต้องการในเนื้อหาในการเรียนและการใช้งาน และความต้องการในขั้นตอนการสอน

ส่วนฮัทชินสันและวอเตอร์ส (Hutchinson and Waters, 1989) ได้แบ่งประเภทของการวิเคราะห์ความต้องการออกเป็นความต้องการในการใช้ภาษาในบริบทจริงและความต้องการในการใช้ภาษาของตัวผู้เรียนเองในการนี้

เสา (Tsao, 2011) ได้ระบุถึงคุณประโยชน์ของการวิเคราะห์ความต้องการว่า ช่วยให้เข้าใจถึงลักษณะความต้องการในงานและกิจกรรมที่ผู้เรียนจำเป็นต้องใช้ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียน เหตุผลในการเรียน ความคาดหวังและทัศนคติต่อการเรียน ความสามารถและทักษะด้านภาษาอังกฤษของผู้เรียน รวมไปถึงวิธีการและคุณสมบัติของครูผู้สอน ซึ่งจะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ (ESP) ได้มากขึ้น

กล่าวโดยสรุปได้ว่า กระบวนการวิเคราะห์ความต้องการ (Needs Analysis) ของผู้เรียนภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ เป็นกระบวนการที่ได้มาจากการวิเคราะห์ เก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวกับความต้องการของผู้เรียนที่หลากหลายประเด็น ซึ่งเป็นข้อมูลที่วิเคราะห์ได้ถึงความจำเป็นในการออกแบบหลักสูตรเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียน และทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้มากที่สุด จากความต้องการของตนเอง

2.4 การพัฒนาการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

2.4.1 ความหมายของการเรียนภาษาเพื่อการสื่อสาร

การเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communicative Language Teaching : CLT) เป็นแนวคิดในการสอนภาษาที่มุ่งเน้นความสำคัญของตัวผู้เรียน ให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาอังกฤษเพื่อใช้ในการสื่อสารในชีวิตประจำวันได้จริง มีการจัดลำดับการเรียนรู้เป็นขั้นตอนตามกระบวนการใช้ความคิดของผู้เรียน ซึ่งเชื่อมระหว่างความรู้ทางภาษา ทักษะทางภาษา และความสามารถในการสื่อสาร เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ด้านภาษาไปใช้ในการสื่อสาร ดังนั้น ในการจัดการเรียนการสอน ครูผู้สอนต้องคำนึงถึงการให้ผู้เรียนได้สื่อสารในชีวิตจริงกิจกรรมและภาระงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารจริง สื่อที่ใช้ก็เป็นสื่อจริง แต่ก็ไม่ได้ละเลยความรู้ด้านไวยากรณ์ เมื่อเกิดความผิดพลาดทางด้านไวยากรณ์เพียงเล็กน้อยแต่ยังสามารถสื่อสารได้ ครูผู้สอนไม่ควรขัดจังหวะโดยการแก้ไขให้ถูกต้องทันที ควรแก้ไขข้อผิดพลาดเมื่อผู้เรียนสื่อสารไม่ประสบความสำเร็จเท่านั้น ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (Davies & Pearse, 2000 ; Brown, 2001 ; Richard, 2006)

คานาล และสเวน (Canale and Swain, 1980) ได้แยกองค์ประกอบของความสามารถในการสื่อสารไว้ 4 องค์ประกอบ ดังนี้

1. ความสามารถทางด้านไวยากรณ์หรือโครงสร้าง (Linguistic competence and Grammatical competence) หมายถึงความรู้ด้านภาษา ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ โครงสร้างของคำ ประโยค ตลอดจน การสะกดและการออกเสียง
2. ความสามารถด้านสังคม (Sociolinguistic competence) หมายถึงการใช้คำ และโครงสร้างประโยคได้เหมาะสมตามบริบทของสังคม เช่น การขอโทษ การขอบคุณ การถามทิศทาง และข้อมูลต่างๆ และการใช้ประโยคคำสั่ง เป็นต้น
3. ความสามารถในการใช้โครงสร้างภาษาเพื่อสื่อความหมายด้านการพูด และเขียน (Discourse competence) หมายถึง ความสามารถในการเชื่อม ระหว่างโครงสร้างภาษา (Grammatical form) กับความหมาย (Meaning) ในการพูดและเขียนตามรูปแบบ และสถานการณ์ที่แตกต่างกัน
4. ความสามารถในการใช้กลวิธีในการสื่อความหมาย (Strategic competence) หมายถึงการใช้เทคนิคเพื่อให้การติดต่อสื่อสารประสบความสำเร็จ โดยเฉพาะการสื่อสารด้านการพูด เช่น การใช้ภาษาท่าทาง (body language) การขยายความโดยใช้คำศัพท์อื่นแทนคำที่ผู้พูดนึกไม่ออก เป็นต้น จากแนวคิดข้างต้น การสอนภาษาตามแนวทางการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารนั้น เน้นการใช้ภาษาของผู้เรียนมากกว่าเน้น โครงสร้างทางไวยากรณ์ แต่ก็ไม่ได้ละเลยโครงสร้างทางไวยากรณ์ เพียงแต่นำหลักไวยากรณ์เหล่านี้ไปใช้เพื่อการสื่อความหมายหรือการสื่อสาร

จึงเป็นการให้ความสำคัญกับความคล่องแคล่วในการใช้ภาษา (fluency) และความถูกต้อง (accuracy) ด้วย ดังนั้นการเรียนการสอนแนวนี้จะต้องเน้นการทำกิจกรรมเพื่อการฝึกฝนการใช้ภาษาให้ใกล้เคียงสถานการณ์จริงมากที่สุด (Littlewood, 1991 และ Larsen-Freeman, 2002)

2.4.2 หลักการจัดการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

1. ผู้เรียนได้รับการฝึกฝน รูปแบบภาษาที่เรียนจะใช้ได้ในสถานการณ์ที่มีความหมาย ครูต้องบอกให้ผู้เรียนทราบถึงจุดมุ่งหมายของการเรียน การฝึกการใช้ภาษาเพื่อให้การเรียนภาษาเป็นสิ่งที่มีความหมายต่อผู้เรียน ให้ผู้เรียนรู้สึกว่ เมื่อเรียนแล้วสามารถทำบางสิ่งบางอย่างได้เพิ่มขึ้น สามารถสื่อสารได้ตามที่ตนต้องการ

2. จัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการหรือทักษะสัมพันธ์ (Integrated Skills) คือใช้ทักษะทางภาษาทั้ง 4 ประกอบด้วยกริยาท่าทาง ที่ควรจะได้ทำพฤติกรรมเช่นเดียวกับในชีวิตจริง

3. ฝึกสมรรถภาพด้านการสื่อสาร (Communicative Competence) คือผู้เรียนทำกิจกรรมใช้ภาษามีลักษณะเหมือนในชีวิตประจำวันให้มากที่สุด เพื่อให้ผู้เรียนนำไปใช้ได้จริง กิจกรรมการหาข้อมูลที่ขาดหายไป (Information Gap) ผู้เรียนทำกิจกรรมนี้จะไม่ทราบข้อมูลของอีกฝ่ายหนึ่ง จำเป็นต้องสื่อสารกันจึงจะทราบ ข้อมูลสามารถเลือกใช้ข้อความที่เหมาะสมกับบทบาทสถานการณ์ ส่วนวนภาษาในรูปแบบต่าง ๆ (function)

4. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้ใช้ความรู้ รวมทั้งประสบการณ์ที่ได้รับ สามารถแสดงความเห็น หรือระดมสมอง (Brainstorming Activity) ฝึกการทำงานกลุ่มแสดงบทบาทสมมุติ (Role Play) เกมจำลองสถานการณ์ (Simulation) การแก้ปัญหา (Problem Solving) ฯลฯ

5. ฝึกผู้เรียนให้ใช้ภาษาในกรอบของความรู้ด้านหลักภาษา (Grammatical Competence) ความรู้เกี่ยวกับกฎเกณฑ์ของภาษา สื่อสารได้คล่อง (Fluency) เน้นการใช้ภาษาตามสถานการณ์ (Function)

6. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามศักยภาพ

7. ส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นตัวของตัวเอง มีความรับผิดชอบ และสนับสนุนให้ศึกษาหาความรู้นอกชั้นเรียน

8. ผู้สอนต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สนองความสนใจของผู้เรียน

9. ให้โอกาสผู้เรียนพูดแสดงความคิดเห็นตามที่ต้องการ

10. ต้องช่วยชี้แนะ นำทางผู้เรียน ให้คำแนะนำ ในระหว่างการดำเนินกิจกรรม พร้อมกับตรวจความก้าวหน้าทางการเรียนของผู้เรียน

Jack C. Richards (2006) ได้ให้ข้อสรุป 10 ประการในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (Ten core assumptions of current communicative language teaching) ไว้ดังนี้

1. Interaction: การเรียนรู้ภาษาที่สองจะเกิดขึ้นได้ง่ายถ้าผู้เรียนได้ปฏิสัมพันธ์หรือสื่อสารในภาษานั้นอย่างมีความหมาย

2. Effective Tasks: กิจกรรมภาษาหรือแบบฝึกหัดที่มีคุณภาพในชั้นเรียนจะทำให้ผู้เรียนมีโอกาสที่จะสื่อความหมายในภาษา เพิ่มพูนแหล่งการเรียนรู้ภาษา สังเกตการใช้ภาษา และมีส่วนในการร่วมสื่อสาร

3. Meaningful Communication: การสื่อสารจะมีความหมายก็ต่อเมื่อผู้เรียนสื่อสารเรื่องเกี่ยวข้องกับตน น่าสนใจ และน่ามีส่วนร่วม

4. Integration of Skills: การสื่อสารเป็นกระบวนการเน้นภาพรวม (holistic process) ที่ต้องใช้ทั้งทักษะทางภาษาและหลายรูปแบบ

5. Language Discovery/Analysis/Reflection: การเรียนภาษาเกิดจากการทำกิจกรรมการเรียนรู้แบบอุปนัย (inductive learning) คือผ่านกระบวนการค้นพบกฎและรูปแบบของภาษาด้วยตนเอง และจากกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอนกฎและรูปแบบของภาษา (deductive learning)

6. Accuracy & Fluency: การเรียนภาษาเป็นการเรียนรู้ที่ค่อยเป็นค่อยไป ที่ผู้เรียนเรียนรู้จากการใช้ภาษาและจากการลองผิดลองถูกในภาษา และถึงแม้ความผิดพลาดในการใช้ภาษาจะเป็นเรื่องธรรมดาที่เกิดขึ้นในการเรียนรู้แต่เป้าหมายปลายทางของการเรียนภาษา คือ การมีความสามารถในการใช้ภาษาอย่างถูกต้องและเหมาะสม

7. Individuality: ผู้เรียนแต่ละคนมีหนทางพัฒนาภาษาของตนเอง และมีอัตราการพัฒนาที่ไม่เท่ากันและมีความต้องการและแรงจูงใจในการเรียนภาษาที่ต่างกัน

8. Learning and Communication Strategies: การเรียนภาษาที่มีประสิทธิภาพขึ้นอยู่กับกลยุทธ์ในการเรียนและกลยุทธ์การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ

9. Teacher as a facilitator: บทบาทของผู้สอนในห้องเรียนคือ ผู้ช่วยสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกและใช้ภาษาและให้ผลสะท้อนกลับในการใช้ภาษาและการเรียนภาษาของผู้เรียน

10. Collaboration & Sharing atmosphere: ห้องเรียนเปรียบเสมือนชุมชนที่ผู้เรียนสามารถเรียนรู้และแบ่งปันการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน

มากกว่าการแยกสอนไวยากรณ์ต่างหาก” ทั้งนี้ Lottie Baker & Janet Orr (2014) ได้สรุปการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารตามหลักทฤษฎีและงานวิจัยไว้ 4 ประการดังนี้

2.4.3 กระบวนการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

กระบวนการเรียนการสอนตามแนวการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพนั้นขึ้นอยู่กับองค์ประกอบ 3 ประการคือ กิจกรรม เทคนิคการสอน และบทบาทของผู้เรียนและครูผู้สอน

1. กิจกรรม เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญมากในกระบวนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารเพราะเป็นส่วนที่ช่วยให้ผู้เรียนมีโอกาสดำเนินภาษาในการสื่อสารที่สมจริงในห้องเรียน (Richards, 2006) กิจกรรมที่ดีนั้นจะขึ้นอยู่กับลักษณะของกิจกรรม และลักษณะของการจัดกิจกรรม

1.1 ลักษณะของกิจกรรมที่เอื้อต่อการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร มีดังนี้

- 1) กิจกรรมสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้
- 2) กิจกรรมมีจุดมุ่งหมายในการใช้ภาษาเพื่อสื่อ

ความหมาย

- 3) กิจกรรมทำให้เกิดความจำเป็นที่จะสื่อความหมาย
- 4) กิจกรรมเปิดโอกาสให้ผู้เรียนรับรู้ผลของการสื่อ

ความหมาย

- 5) กิจกรรมน่าสนใจ และท้าทาย
- 6) กิจกรรมเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีโอกาสเลือกตามความ

ต้องการ

- 7) กิจกรรมเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้ความรู้และ

ประสบการณ์ที่มีอยู่

- 8) กิจกรรมฝึกให้ผู้เรียนมีกลยุทธ์การเรียนรู้

1.2 ลักษณะของการจัดกิจกรรม การจัดกิจกรรมในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารนั้น สามารถทำได้หลายลักษณะ ก่อให้เกิดปฏิสัมพันธ์หลายรูปแบบในชั้นเรียน เช่น ปฏิสัมพันธ์ระหว่าง ผู้เรียน – บทเรียน ผู้เรียน - ผู้เรียน ผู้เรียน - ครูผู้สอน ที่จะช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้ภาษาในรูปแบบต่าง ๆ ลักษณะการจัดกิจกรรมมีดังนี้

1) การจัดกิจกรรมรายบุคคล (Individual work) เป็นกิจกรรมที่ฝึกพึ่งตนเองในการเรียนรู้ (Autonomous learning) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกทำกิจกรรมตามลีลาการเรียนรู้ (Learning style) ในรูปแบบ ที่ตนต้องการ ในเวลาที่เหมาะสมกับตนเอง และสามารถทำได้

นอกชั้นเรียน กิจกรรมที่เหมาะสมกับกิจกรรม รายบุคคล ได้แก่ การอ่านหนังสือนอกเวลา การเล่นเกมต่าง ๆ เช่น เกมปริศนาอักษรไขว้ เกมสร้างคำ เป็นต้น

2) การจัดกิจกรรมแบบคู่ (Pair work) เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนด้วยกันที่จะต้องคิดและทำร่วมกัน (Collaborative learning) ทำให้เกิดการใช้ภาษาในสถานการณ์ที่เหมือนจริง อย่างไรก็ตาม ระหว่างทำกิจกรรมครูผู้สอนจะเป็นผู้ควบคุม คอยให้ความช่วยเหลือเมื่อผู้เรียนต้องการ กิจกรรมที่เหมาะสมกับกิจกรรมรายคู่ ได้แก่ การถามหาข้อมูลที่ขาดหายไปจากคู่ของตน (Information gap) การแสดงบทบาทสมมติ (role-play) เป็นต้น

3) การจัดกิจกรรมแบบกลุ่ม (Group work) เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีภาวะอิสระ (Autonomy) ลดการพึ่งครูผู้สอน จำนวนผู้เรียนในแต่ละกลุ่มขึ้นอยู่กับลักษณะงานแต่ไม่ควรเกิน 6 คน กิจกรรมที่เหมาะสมกับกิจกรรมแบบกลุ่ม ได้แก่ การอภิปราย (Discussion) การอ่านและฟังส่วนต่าง ๆ ของเรื่องราว แล้วนำส่วนเหล่านั้นมาปะติดปะต่อกัน (Jigsaw reading/listening) การช่วยหาข้อมูลเพื่อมาทำโครงงานการเล่นเกมต่าง ๆ เช่น เกมต่อคำ เกมยี่สิบคำถาม เป็นต้น

4) การจัดกิจกรรมแบบทำร่วมกันทั้งชั้น (Class work) เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ กับครูผู้สอน เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนทำพร้อมกันทั้งห้อง ครูผู้สอนสามารถชี้แนะและควบคุมกิจกรรมได้มากกว่ากิจกรรมที่จัดในลักษณะอื่น กิจกรรมที่เหมาะสมกับกิจกรรมแบบทำร่วมกันทั้งชั้น ได้แก่ การฝึกออกเสียงคำ ฝึกการอ่านออกเสียง การทำตามคำสั่ง การอภิปรายแสดงความคิดเห็น เป็นต้น

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เขาวรรณ เลิศกุลลาตามนธ์ และคณะ (2555) ศึกษาเรื่องความต้องการพัฒนาตนเองของพนักงานในสถานประกอบการประเภทโรงแรม รีสอร์ท และโฮมสเตย์ ในอำเภออัมพวาและพื้นที่ใกล้เคียง จังหวัดสมุทรสงคราม พบว่า กลุ่มตัวอย่างต้องการพัฒนาตนเองในด้านต่าง ๆ โดยด้านที่ต้องการพัฒนาตนเองมากที่สุดคือ ด้านภาษาต่างประเทศโดยเฉพาะภาษาอังกฤษ รองลงมาคือด้านการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ และด้านสุดท้ายคือด้านวิชาชีพการโรงแรม ได้แก่ งานแม่บ้าน การบริการอาหารและเครื่องดื่ม การบริการแปรงส่วนหน้า นอกจากนี้พนักงานส่วนใหญ่ยังต้องการพัฒนาตนเองด้านบุคลิกภาพ และความรู้ความเข้าใจเรื่องจิตวิทยาการบริการ ซึ่งมุมมองในความต้องการพัฒนาตนเองของพนักงานในสถานประกอบการประเภทโรงแรม รีสอร์ท และโฮมสเตย์ ในอำเภออัมพวา และพื้นที่ใกล้เคียง จังหวัดสมุทรสงคราม

ยุพารณ์ พิริยศิลป์ (2557) ได้ศึกษาความต้องการด้านภาษาอังกฤษของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในจังหวัดขอนแก่น เพื่อหาแนวทางและความเป็นไปได้ในการพัฒนาหลักสูตรอบรมระยะสั้น โดยวิธีการแจกแบบสอบถามจำนวน 300 ฉบับ และการสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการ ผลการสำรวจพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความต้องการใช้ภาษาอังกฤษในองค์กรท้องถิ่น โดยเนื้อหาที่จำเป็น ได้แก่ การทักทายในชีวิตประจำวัน การกล่าวต้อนรับ การให้ข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยว และด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

ปวันรัตน์ นิกรกิตติโกศล (2559) ได้พัฒนานวัตกรรมการสื่อสารภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวสำหรับผู้ประกอบการร้านขายของที่ระลึก ร้านอาหารและเครื่องดื่มที่เกาะเกร็ด โดยมี 5 ขั้นตอนหลักคือ 1) การศึกษาความต้องการด้านเนื้อหาและรูปแบบนวัตกรรมที่เหมาะสมในการฝึกทักษะภาษาอังกฤษสำหรับผู้ประกอบการ 2) การออกแบบและสร้างนวัตกรรมการสื่อสารภาษาอังกฤษ 3) ทดลองใช้และ 4) ประเมินผลและปรับปรุง 5) ศึกษาความพึงพอใจ กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการทดลองมี 20 คน ผลการวิจัยพบว่า เนื้อหาโดยรวมที่ผู้ประกอบการมีความต้องการคือ คำศัพท์และบทสนทนาเฉพาะในการค้าขายที่มีบทแปลและคำอ่านภาษาไทยในรูปของหนังสือเล่มเล็กและซีดีคลอบลูมหัวข้อเกี่ยวกับการทักทายและการต้อนรับและการสอบถามความต้องการของลูกค้าเป็นต้น ก่อนและหลังการใช้นวัตกรรมสื่อสารภาษาอังกฤษพบว่ามีคะแนนสูงขึ้นในทุกองค์ประกอบของทั้งทักษะการฟังและพูดภาษาอังกฤษ ผลจากการประเมินความพึงพอใจจากผู้ประกอบการพบว่าได้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.73 ซึ่งสามารถสรุปได้ว่านวัตกรรมการสื่อสารภาษาอังกฤษที่พัฒนาขึ้นมีความพึงพอใจในระดับดีและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง

ศศิภา ทิพย์ประภา (2561) ได้ศึกษาความต้องการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และสร้างต้นแบบนวัตกรรมประเภทบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์สำหรับฝึกทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและ เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ทักษะการพูดภาษาอังกฤษก่อนและหลังการใช้สื่อประเภทบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ โดยมีกลุ่มตัวอย่างเลือกโดยวิธีเฉพาะเจาะจง จำนวน 15 คน ได้แก่ เซรามิกประดิษฐ์ปลาดิบเพียนสีทอง งานตุ๊กตาปั้นจิ๋ว หัวโขนจำลอง และดอกไม้ประดิษฐ์จากต้นโสน เครื่องมือใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบสอบถามความต้องการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 2) แบบประเมินก่อนและหลังเรียนด้วยตนเอง และ 3) บทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ใช้โปรแกรม Adobe InDesign เก็บข้อมูลจากกลุ่มวิสาหกิจชุมชน จำนวน 40 คนเพื่อศึกษาความต้องการใช้เนื้อหาและหน้าที่ทางภาษาและจำนวน 15 คนเพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ทักษะการพูดภาษาอังกฤษก่อนและหลังใช้บทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ ผลการวิจัยพบว่า 1) กลุ่มตัวอย่างต้องการพัฒนาทักษะการพูดด้านการออกเสียง การเสนอราคาและขั้นตอนการผลิต ระดับมากที่สุด 2) ได้ชุด

บทเรียนอิเล็กทรอนิกส์จำนวน 5 เรื่องนำเสนอด้วยโปรแกรม Adobe InDesign และ 3) ผลการเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังเรียนรายด้าน พบว่ากลุ่มตัวอย่างผ่านการประเมินตนเองหลังเรียนร้อยละ 100

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษสำหรับผู้ประกอบการ
โฮมสเตย์เพื่อหนุนเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนในจังหวัดเพชรบูรณ์ ผู้วิจัยได้มีการดำเนินการ
วิจัย ดังนี้

3.1 ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในครั้งนี้ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดย
ผู้เข้าร่วมวิจัยคือ ประธาน และสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนโฮมสเตย์บ้านเสด็จแห่ง 3 อำเภอเขาค้อ
จังหวัดเพชรบูรณ์ จากโฮมสเตย์ จำนวน 15 คน จากจำนวนที่ 8 หลัง ซึ่งทุกหลังผ่านการขอรับรอง
มาตรฐานไทยเรียบร้อยแล้ว และมีความพร้อมในการบริการนักท่องเที่ยว

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

เนื้อหาที่จะใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ คือ ภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวแบบ
โฮมสเตย์ สำหรับชุมชนโฮมสเตย์บ้านเสด็จแห่ง 3 อำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์

เวลาที่ใช้ในการวิจัย

เวลาในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้จะใช้เวลาศึกษาทั้งหมด 1 ปี

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสัมภาษณ์
แบบกึ่งโครงสร้าง และการสังเกตแบบมีส่วนร่วมเพื่อศึกษาปัญหาการใช้ภาษาอังกฤษ
และความต้องการจำเป็นในการใช้ภาษาอังกฤษ สำหรับผู้ประกอบการโฮมสเตย์ในจังหวัด
เพชรบูรณ์ โดยมีการพัฒนาเครื่องมือวิจัย ดังนี้

1. การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (semi – structured interview) สัมภาษณ์เดี่ยวกลุ่มตัวอย่างทั้ง 15 คน ประเด็นคำถามที่ใช้สัมภาษณ์คือปัญหาการใช้ภาษาอังกฤษและความต้องการจำเป็นในการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับผู้ประกอบการโฮมสเตย์ในจังหวัดเพชรบูรณ์ ใช้เวลาในการสัมภาษณ์เฉลี่ย 30 นาทีต่อคน โดยมีแนวทางคำสัมภาษณ์ดังนี้

- บริบทของการจัดการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ของท่านเป็นอย่างไร
- ท่านใช้ภาษาอังกฤษในการนำเที่ยวในสถานการณ์ใดบ้าง
- ท่านใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ในรูปแบบใดบ้าง
- ท่านเคยประสบปัญหาหรือความท้าทายในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารด้านการท่องเที่ยวหรือไม่ อย่างไร และมีวิธีการรับมือหรือแก้ปัญหาอย่างไร
- ท่านต้องการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารด้านการท่องเที่ยวเพิ่มเติมหรือไม่ อย่างไร
- เนื้อหาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารด้านการท่องเที่ยวที่ท่านต้องการเรียนรู้เพิ่มเติมมีลักษณะอย่างไร
- ท่านต้องการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารด้านการท่องเที่ยวในลักษณะใด
- ในสถานการณ์โควิดท่านคิดว่าการพัฒนาภาษาอังกฤษสำหรับการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ควรเป็นรูปแบบใด
- หลังสถานการณ์โควิดท่านคิดว่าการพัฒนาภาษาอังกฤษสำหรับการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ควรเป็นรูปแบบใด

2. การสัมภาษณ์กลุ่ม (focus group interview)

การสัมภาษณ์กลุ่ม (focus group interview) ใช้กลุ่มตัวอย่างกลุ่มเดียวกันกับการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง โดยแบ่งผู้วิจัยออกเป็นสองกลุ่ม กลุ่มละ 5- 6 คนตามลำดับประเด็นในการสัมภาษณ์คือ แนวทางในการพัฒนานวัตกรรม หรือสื่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารด้านการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์แบบใดที่ชุมชนบ้านเสลียงแห่ง 3 ต้องการใช้เวลาสัมภาษณ์ 40 – 45 นาที โดยมีแนวทางคำสัมภาษณ์ ดังนี้

- นวัตกรรมหรือสื่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ที่ท่านต้องการเป็นแบบใด

- ท่านคิดว่านวัตกรรมหรือสื่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ที่เหมาะสม และเกิดประโยชน์สูงสุดกับชุมชนบ้านเสลียงแห่ง 3 ของชุมชนบ้านเสลียงแห่ง 3 ควรเป็นแบบใด และมีลักษณะแบบใด
- สิ่งใดบ้างที่ท่านต้องการให้มีในนวัตกรรมหรือสื่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์

3. การสังเกตและการจดบันทึก (observation and field notes)

ผู้วิจัยเลือกใช้การสังเกตแบบมีส่วนร่วม (participation observation) เพื่อให้ผู้วิจัยเข้าใจบริบทของชุมชนอย่างแท้จริง เพื่อเป็นแนวทางในการตั้งคำถามวิจัยเพื่อตรวจสอบข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างและการสัมภาษณ์กลุ่ม เพื่อเป็นข้อมูลที่ใช้ประกอบการสร้างสื่อการเรียนรู้เพื่อพัฒนาภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ที่ตรงกับความต้องการและเหมาะสมกับชุมชน โดยใช้เวลาในการสังเกตทั้งหมด 10 วัน แบ่งออกเป็น 3 วัน 3 วัน และ 4 วัน

3.3 วิธีการดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง การพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษสำหรับผู้ประกอบการโฮมสเตย์เพื่อหนุนเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนในจังหวัดเพชรบูรณ์ ผู้วิจัยมีขั้นตอนในการดำเนินงานวิจัยดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร โดยการศึกษาจากหนังสือ เอกสารทางวิชาการ การสืบค้น ทางอินเทอร์เน็ต แหล่งข้อมูลต่างๆ ในชุมชน และการศึกษาจากรายงานวิจัย สารนิพนธ์ และวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้อง
2. พัฒนาเครื่องมือ ซึ่งได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (semi-structured interview) เพื่อศึกษาปัญหาการใช้ภาษาอังกฤษ และความต้องการจำเป็นในการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับผู้ประกอบการโฮมสเตย์ในจังหวัดเพชรบูรณ์โดยมีแนวคำถาม ดังนี้
 - บริบทของการจัดการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ของท่านเป็นอย่างไร
 - ท่านใช้ภาษาอังกฤษในการนำเที่ยวในสถานการณ์ใดบ้าง
 - ท่านใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ในรูปแบบใดบ้าง
 - ท่านเคยประสบปัญหาหรือความท้าทายในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารด้านการท่องเที่ยวหรือไม่ อย่างไร และมีวิธีการรับมือหรือแก้ปัญหาอย่างไร

- ท่านต้องการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารด้านการท่องเที่ยวเพิ่มเติมหรือไม่ อย่างไร
- เนื้อหาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารด้านการท่องเที่ยวที่ท่านต้องการเรียนรู้เพิ่มเติมมีลักษณะอย่างไร
- ท่านต้องการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารด้านการท่องเที่ยวในลักษณะใด
- ในสถานการณ์โควิดท่านคิดว่าการพัฒนาภาษาอังกฤษสำหรับการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ควรเป็นรูปแบบใด
- หลังสถานการณ์โควิดท่านคิดว่าการพัฒนาภาษาอังกฤษสำหรับการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ควรเป็นรูปแบบใด

3. ศึกษาภาคสนาม (Field Study) โดยใช้วิธีลงพื้นที่ติดต่อผู้ประสานงานกลุ่มวิสาหกิจชุมชนโฮมสเตย์บ้านเสลียงแห่ง 3 เพื่อสอบถามข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับบริบทการท่องเที่ยวในชุมชน จากนั้นดำเนินการขออนุญาตสัมภาษณ์ผู้ประกอบการโฮมสเตย์ที่เป็นสมาชิกในกลุ่ม ซึ่งเป็นโฮมสเตย์ที่ได้รับมาตรฐานแล้ว จากนั้นผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์ให้ได้ข้อสรุปปัญหาการใช้ภาษาอังกฤษและความต้องการจำเป็นในการใช้ภาษาอังกฤษ สำหรับผู้ประกอบการโฮมสเตย์ในจังหวัดเพชรบูรณ์ เพื่อหาแนวทางในการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษสำหรับผู้ประกอบการโฮมสเตย์ และให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้นำไปใช้ประโยชน์ต่อไป

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

ผู้วิจัยลงพื้นที่ติดต่อผู้ประสานงานกลุ่มวิสาหกิจชุมชนโฮมสเตย์บ้านเสลียงแห่ง 3 เพื่อสอบถามข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับบริบทการท่องเที่ยวในชุมชน และขอเข้าพื้นที่เพื่อสังเกตบริบทการจัดการท่องเที่ยว โดยใช้การสังเกตแบบมีส่วนร่วม และขออนุญาตสัมภาษณ์ผู้ประกอบการโฮมสเตย์ที่เป็นสมาชิกในกลุ่ม ซึ่งเป็นโฮมสเตย์ที่ได้รับมาตรฐานแล้ว โดยใช้การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง จากนั้นขออนุญาตเข้าสัมภาษณ์แบบกลุ่ม โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่ม คือ 5-6 คน ตามลำดับ จากนั้นผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์ให้ได้ข้อสรุปปัญหาการใช้ภาษาอังกฤษและความต้องการจำเป็นในการใช้ภาษาอังกฤษ สำหรับผู้ประกอบการโฮมสเตย์ในจังหวัดเพชรบูรณ์ เพื่อหาแนวทางในการพัฒนานวัตกรรมและสื่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารด้านการท่องเที่ยว และให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้นำไปใช้ประโยชน์ต่อไป

3.5 การวิเคราะห์ และการนำเสนอข้อมูล

เมื่อผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) โดยการจัดหมวดหมู่ของข้อมูลทั้งหมดให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยและนำไปสู่การตอบปัญหาการวิจัย

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษสำหรับผู้ประกอบการโฮมสเตย์เพื่อ
หนุนเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนในจังหวัดเพชรบูรณ์ มีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อศึกษาปัญหาการใช้ภาษาอังกฤษ และความต้องการจำเป็นในการใช้
ภาษาอังกฤษ สำหรับผู้ประกอบการโฮมสเตย์ในจังหวัดเพชรบูรณ์
2. เพื่อพัฒนานวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษสำหรับผู้ประกอบการ
โฮมสเตย์เพื่อหนุนเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนในจังหวัดเพชรบูรณ์

ผู้วิจัยได้นำเสนอผลของการวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูล ออกเป็น 3 ประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่ 1 บริบททั่วไปของการจัดการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์บ้านเสด็จแห่ง 3
อำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์

ประเด็นที่ 2 ปัญหาการใช้ภาษาอังกฤษ และความต้องการจำเป็นในการใช้ภาษาอังกฤษ
สำหรับผู้ประกอบการโฮมสเตย์ในจังหวัดเพชรบูรณ์

ประเด็นที่ 3 การพัฒนานวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษสำหรับผู้ประกอบการ
โฮมสเตย์เพื่อหนุนเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนในจังหวัดเพชรบูรณ์

**ประเด็นที่ 1 บริบททั่วไปของการจัดการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์บ้านเสด็จแห่ง 3 อำเภอเขา
ค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์**

จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง และเข้าสังเกตพื้นที่เพื่อศึกษาเกี่ยวกับบริบททั่วไปของ
ชุมชนบ้านเสด็จแห่ง 3 พบว่า ชุมชนเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่เรียกได้ว่าเป็น Unseen ในจังหวัด
เพชรบูรณ์ เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ยังไม่รู้จัก แต่มีแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจ
เต็มไปด้วยความเป็นธรรมชาติ ท่ามกลางหุบเขาและสภาพอากาศที่หนาวเย็นใกล้เคียงกับ
บรรยากาศในภาคเหนือตอนบน และมีความเป็นมาที่เกี่ยวข้องกับประวัติศาสตร์ของ
อำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ พื้นที่ดังกล่าวเป็นพื้นที่ทำกินเป็นพื้นที่ของ รอส ตั้งแต่ปี 2527
ต่อมาชุมชนมีการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนโดยมีลักษณะการท่องเที่ยวเป็นเชิงเกษตรแบบ
ผสมผสาน ดำเนินการตามศาสตร์พระราชาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2552 จนถึงปัจจุบัน โดยเริ่มจากการจัดตั้ง
โฮมสเตย์ก่อน

กลุ่มโฮมสเตย์เสถียรแห่ง 3 จัดตั้งขึ้นโดยกลุ่มชาวบ้านในปีพ.ศ.2555 เริ่มเปิดให้บริการบ้านพักแบบโฮมสเตย์มาตั้งแต่ปี พ.ศ.2555 และได้รับการประเมินมาตรฐานโฮมสเตย์รอบแรกในปีพ.ศ.2555-2558 จำนวน 5 หลัง ต่อมาได้มีการปรับปรุงการดำเนินงานและพัฒนาตามมาตรฐานโฮมสเตย์และผ่านการประเมินรอบ สองในปีพ.ศ.2559-2562 จำนวน 3 หลัง จากจำนวนสมาชิกโฮมสเตย์ทั้งหมดจำนวน 15 หลัง ในช่วงแรกของการ ดำเนินงานเริ่มจากผู้นำกลุ่มเป็นผู้เริ่มต้นคิดวางแผนร่วมกับชาวบ้านโดยไม่มีนายทุนเข้ามาเกี่ยวข้อง ชาวบ้านร่วมกัน คิดจัดตั้งโฮมสเตย์แบบง่ายๆ โดยใช้ทรัพยากรทางการท่องเที่ยวในชุมชนมาเป็นจุดขายเพื่อสร้างกิจกรรมทางการท่องเที่ยวรอบๆ ชุมชน อาทิ เที่ยวชมตาดน้ำไหลย้อนขึ้นทางทิศเหนือ ป่าชุมชน ป่าหม่อน แปลงพืชผักผลไม้เมือง หนานานาชนิด เช่น แปลงผักไฮโดรโปนิคส์ แปลงสตอเบอรี่ แปลงเสาวรส แปลงพริกม้ง สวนกาแฟ สวนองุ่น อินทรีฯ ฯลฯ นอกจากนี้ชุมชนยังจัดกิจกรรมให้แก่นักท่องเที่ยว โดยมีแผนการท่องเที่ยว 2 วัน 1 คืน เริ่มกิจกรรมตั้งแต่เวลา 14.00 น. ในการพาเที่ยวและทำกิจกรรมในชุมชน ใช้เวลา 2 ชม โดยรถอีแต๊กของชาวบ้านแบบเหมาจ่ายครั้งละ 500/ 10 คน โดยกิจกรรมหลักๆ ได้แก่ การคั่วกาแฟ การทำน้ำสลัด การสอนปลูกผัก และการทำการเกษตร ซึ่งปัจจุบันมีโฮมสเตย์ที่ผ่านมาตรฐานแล้วจำนวน 8 หลัง ส่วนนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ที่เข้ามาจะเป็นกรุ๊ปทัวร์ และส่วนใหญ่เป็นคนไทย ส่วนชาวต่างชาติมีมาบ้างแต่ยังไม่มาก ส่วนใหญ่นักท่องเที่ยวต่างชาติที่เข้ามาจะมีภรรยาเป็นคนไทย

รูปที่ 3 แหล่งท่องเที่ยวชุมชนสวนองุ่นอินทรีย์ปรีชัย

รูปที่ 4 โฮมสเตย์บ้านเลียงแห้ง 3

รูปที่ 5 แผนที่ท่องเที่ยวในชุมชน

ประเด็นที่ 2 ปัญหาการใช้ภาษาอังกฤษ และความต้องการจำเป็นในการใช้ภาษาอังกฤษ สำหรับผู้ประกอบการโฮมสเตย์ในจังหวัดเพชรบูรณ์

1. จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างในประเด็นปัญหาการใช้ภาษาอังกฤษ ผู้ประกอบการโฮมสเตย์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีข้อจำกัดในการใช้ภาษาอังกฤษเป็นอย่างมาก เนื่องจากส่วนใหญ่ไม่ได้มีโอกาสในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารกับนักท่องเที่ยวต่างชาติ และไม่รู้คำศัพท์ เรียบเรียงประโยคไม่ได้ ทำให้มีปัญหาในการสื่อสาร แต่ก็แก้ปัญหาโดยใช้ภาษามือแทน อย่างไรก็ตามถ้าจะมีนักท่องเที่ยวต่างชาติก็จะมากับภรรยา หรือแม่คู่เทศน์ นอกจากนี้ จากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวไปยังนักท่องเที่ยว พบว่า ยังไม่มีโปรแกรมการท่องเที่ยวที่ชัดเจน และยังขาดช่องทางในการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลาย จึงเป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้แหล่งท่องเที่ยวในชุมชนนี้ยังคงเป็น Unseen ในอำเภอเขาถั่ว

“ช่วงก่อนโควิดนักท่องเที่ยวต่างชาติก็มีมาบ้างครับ ได้ใช้บ้าง แต่ส่วนใหญ่มากับแฟนที่เป็นคนไทย เราก็เลยให้เค้าอธิบายกันเอง”

(ผู้ประกอบการโฮมสเตย์คนที่ 1)

บทสัมภาษณ์นี้แสดงให้เห็นว่าผู้ประกอบการมีโอกาสได้ใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารกับนักท่องเที่ยวต่างชาติ แต่ก็ไม่บ่อยนัก

“ลุงก็พูดภาษาอังกฤษได้บ้างแบบง่ายๆ แบบทักทายอะไรแบบนี้ ถ้าเยอะกว่านี้ก็พูดไม่ได้”

(ผู้ประกอบการโฮมสเตย์คนที่ 2)

บทสัมภาษณ์นี้แสดงให้เห็นว่าผู้ประกอบการมีปัญหาในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

“เคยเจอคนจีนเหมือนกันละ เค้าก็พูดภาษาอังกฤษ ป้าฟังไม่รู้เรื่องแต่ก็ใช้ภาษามือคุยกันแต่ก็เข้าใจนะ”

(ผู้ประกอบการโฮมสเตย์ คนที่ 3)

บทสัมภาษณ์นี้แสดงให้เห็นว่าผู้ประกอบการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้ภาษามือ

“ส่วนใหญ่นักท่องเที่ยวจะมาถึงที่นี่ประมาณบ่ายสองครับ ผมก็พาเดินนั่งรถเด็กเด็กชมวิถีชุมชน และพอเย็นๆ ก็จะมาทานอาหาร และก็จะมีการแสดงให้ชม แล้วแต่นักท่องเที่ยวจะบอกว่าอยากทำอะไร แต่โปรแกรมทัวร์ยังไม่มีเป็นเรื่องเป็นราวครับ”

(ผู้ประกอบการโฮมสเตย์ คนที่ 4)

บทสัมภาษณ์นี้แสดงให้เห็นว่าชุมชนยังขาดองค์ความรู้ในการบริหารจัดการการท่องเที่ยว และยังไม่มีโปรแกรมการท่องเที่ยวที่ชัดเจนทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

“อยากพูดได้นะภาษาอังกฤษอะ เพราะคิดว่ามันสำคัญ แต่ก็ไม่รู้ภาษาเลย”

(ผู้ประกอบการโฮมสเตย์ คนที่ 5)

บทสัมภาษณ์นี้แสดงให้เห็นว่าผู้ประกอบการมีความเห็นว่าภาษาอังกฤษมีความสำคัญและจำเป็นต่อการท่องเที่ยว

2. จากการสัมภาษณ์เกี่ยวกับความต้องการจำเป็นในการใช้ภาษาอังกฤษ สำหรับผู้ประกอบการโฮมสเตย์ พบว่า ผู้ประกอบการส่วนใหญ่มีความเห็นตรงกันว่าภาษาอังกฤษมีความสำคัญ เนื่องจากจะทำให้ชุมชนของตนเป็นที่รู้จักสำหรับนักท่องเที่ยวต่างชาติ และจะทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้นจากการท่องเที่ยว ส่วนใหญ่เห็นว่าทักษะที่จำเป็นที่สุดคือทักษะการฟัง และทักษะการพูดเพื่อการสื่อสาร ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ต้องการสื่อการเรียนรู้ที่เป็นแบบสองภาษา (อังกฤษ-ไทย) มีคำอ่านภาษาไทยกำกับ อาจจะทำเป็นคู่มือ หรือเป็นสื่อที่พร้อมใช้และสามารถฝึกด้วยตนเองได้ ส่วนเนื้อหาที่ต้องการที่ควรพัฒนาเป็นนวัตกรรมหรือสื่อการเรียนรู้ ได้แก่ การทักทาย การอธิบายห้องพัก การบอกราคาห้องพัก การอธิบายอุปกรณ์ในห้องพัก การบอกโปรแกรมท่องเที่ยวในชุมชน การอธิบายกิจกรรมต่างๆ ที่ทางโฮมสเตย์จัดให้นักท่องเที่ยว เช่น การทำน้ำสัลด การคว่ำกาแฟ การเผาข้าวหลาม การอธิบายเมนูอาหารและส่วนประกอบของอาหารพื้นบ้านที่จัดให้นักท่องเที่ยว และสำนวนอื่นๆ ที่จำเป็นต่อการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ นอกจากนี้ผู้ประกอบการยังมีความต้องการป้ายบอกทางแหล่งท่องเที่ยวในชุมชน ป้ายอธิบายสถานที่ท่องเที่ยวในชุมชนที่เป็นสองภาษาอีกด้วย

“ถ้าได้แบบที่เป็นคู่มือก็ดีนะ จะได้เอาไว้ฝึกเอง แบบที่พร้อมใช้ มีภาษาอังกฤษ ภาษาไทย และก็คำอ่านด้วย”

(ผู้ประกอบการโฮมสเตย์ คนที่ 6)

บทสัมภาษณ์นี้แสดงให้เห็นว่าผู้ประกอบการมีความต้องการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยว โดยการเรียนรู้ด้วยตนเองที่อยู่ในรูปแบบคู่มือที่มีทั้งภาษาไทย ภาษาอังกฤษ คำอ่าน และคำแปลที่ง่ายและพร้อมใช้งานได้ทันที

“เราจะเตรียมอาหารที่ทำจากผักพื้นบ้านให้นักท่องเที่ยว จะมีผัสดกแก้ว ดอกดีงี่ แล้วก็พวกบัตเตอร์นัท บางนักท่องเที่ยวก็ถามว่ามันคืออะไร ถ้าพูดภาษาอังกฤษได้ก็ดีเหมือนกันนะ จะได้บอกเค้าได้”

(ผู้ประกอบการโฮมสเตย์ คนที่ 7)

บทสัมภาษณ์นี้แสดงให้เห็นว่าผู้ประกอบการมีความต้องการใช้ภาษาอังกฤษอธิบายเมนูอาหารพื้นบ้าน

“อย่างเวลาทำน้ำสัดเราก็จะมีสูตรให้ว่ามีส่วนผสมอะไรบ้าง เราจะอธิบายให้นักท่องเที่ยวฟัง ทำเสร็จก็จะกินกับผักที่เราปลูกเอง ส่วนใหญ่อธิบายภาษาไทย แต่ถ้ามีภาษาอังกฤษด้วยก็ดีกว่า เพื่อมีนักท่องเที่ยวต่างชาติมา”

(ผู้ประกอบการโฮมสเตย์ คนที่ 8)

บทสัมภาษณ์นี้แสดงให้เห็นว่าผู้ประกอบการมีความต้องการใช้ภาษาอังกฤษในการอธิบายกิจกรรมต่างๆ ที่จัดให้นักท่องเที่ยว

ประเด็นที่ 3 การพัฒนานวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษสำหรับผู้ประกอบการโฮมสเตย์เพื่อหนุนเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนในจังหวัดเพชรบูรณ์

จากการสัมภาษณ์ในประเด็นของปัญหาและความต้องการจำเป็นในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ของผู้ประกอบการตามแนวคิดการวิเคราะห์ความต้องการของ Hutchinson and Waters (1987) ที่กล่าวว่า การวิเคราะห์ความต้องการนั้นแยกออกเป็นสองประเด็น ประเด็นแรกคือความต้องการเป้าหมาย และความต้องการเรียนรู้ ซึ่งความต้องการเป้าหมายคือสิ่งที่ผู้เรียนต้องการจะเรียนรู้ โดยจะพิจารณาในประเด็นของความจำเป็น (Necessities) ความขาดแคลน (Lacks) และความต้องการ (Wants) “Necessities” คือสิ่งที่ผู้เรียนควรจะต้องรู้เพื่อนำไปใช้ในการทำงานได้ เช่น โครงสร้างทางภาษา และการนำไปใช้ในสถานการณ์เป้าหมาย “Lacks” คือสิ่ง

ที่ผู้เรียนรู้และสิ่งที่ผู้เรียนไม่รู้ เช่น ความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร และ“Wants” คือ สิ่งที่ผู้เรียนต้องการจากการเรียนภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ พบว่า ความจำเป็นของผู้ประกอบการโฮมสเตย์คือ ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารด้านการท่องเที่ยวไปยังนักท่องเที่ยวต่างชาติในรูปแบบต่างๆ ถึงแม้ว่าในสถานการณ์โควิด 19 ผู้ประกอบการจะไม่ได้รับนักท่องเที่ยวต่างชาติเลย แต่ก็ยังคงมีความต้องการพัฒนาทักษะทางภาษาเพื่อเตรียมความพร้อมในการรับนักท่องเที่ยวหลังสถานการณ์โควิด 19 และสิ่งที่ผู้ประกอบการต้องการคือคู่มือฝึกภาษาอังกฤษสองภาษา (อังกฤษ-ไทย) พร้อมคำอ่าน และคำแปล ที่พร้อมใช้และเข้าใจง่าย โดยประกอบไปด้วย ประโยคหรือสำนวนที่ใช้ในการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ในชุมชนบ้านเสด็จแห่ง 3 ซึ่งประกอบไปด้วย การทักทาย การอธิบายห้องพัก การบอกราคาห้องพัก การอธิบายอุปกรณ์ในห้องพัก การบอกโปรแกรมท่องเที่ยวในชุมชน การอธิบายกิจกรรมต่างๆ ที่ทางโฮมสเตย์จัดให้นักท่องเที่ยว เช่น การทำน้ำสัด การควักกาแฟ การเผาข้าวหลาม การอธิบายเมนูอาหารและส่วนประกอบของอาหาร พื้นบ้านที่จัดให้นักท่องเที่ยว ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้วางเค้าโครงในการพัฒนานวัตกรรมในรูปแบบสื่อการเรียนรู้โดยการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากหนังสือภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวซึ่งเขียนโดยชาวไทยเพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของสังคมไทย เช่น

- 1) ภัทรพร สหวัฒน์พงศ์ (2556). ภาษาอังกฤษเพื่อธุรกิจโรงแรม (พิมพ์ครั้งที่ 2). พงษ์วรรณการพิมพ์.
- 2) Wanichanugorn, W. (2009). English for Tourism II. Chulalongkorn University Press.
- 3) Utawanit, K. (2009). Communicative English for Tourism (3rd edition). Thammasat University Press.
- 4) Parasakul, L. (2019). English for Tourist Guides. Chulalongkorn University Press.

ซึ่งจากการศึกษาเพิ่มเติมจากหนังสือดังกล่าว ผู้วิจัยได้วางเค้าโครงเกี่ยวกับหัวข้อในการทำสื่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ ดังนี้

- หัวข้อที่ 1 Homestay Reservation
- หัวข้อที่ 2 Greeting and welcoming guests
- หัวข้อที่ 3 Homestay facilities and amenities
- หัวข้อที่ 4 Explaining program tour in the community
- หัวข้อที่ 5 Describing hotel activities
- หัวข้อที่ 6 Local recipe
- หัวข้อที่ 7 Local tradition

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษสำหรับผู้ประกอบการโฮมสเตย์เพื่อหนุนเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนในจังหวัดเพชรบูรณ์ ครั้งนี้ ผู้วิจัยนำเสนอการสรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

ชุมชนบ้านเสลียงแห่ง 3 เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่เรียกได้ว่าเป็น Unseen ใน จังหวัดเพชรบูรณ์ เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ยังไม่รู้จัก แต่มีแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจเต็มไปด้วยความเป็นธรรมชาติ ท่ามกลางหุบเขาและสภาพอากาศที่หนาวเย็นใกล้เคียงกับบรรยากาศในภาคเหนือตอนบน และมีความเป็นมาที่เกี่ยวข้องกับประวัติศาสตร์ของอำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ พื้นที่ดังกล่าวเป็นพื้นที่ทำกินเป็นพื้นที่ของ รอส ตั้งแต่ปี 2527 ต่อมาชุมชนมีการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนโดยมีลักษณะการท่องเที่ยวเป็นเชิงเกษตรแบบผสมผสาน ดำเนินการตามศาสตร์พระราชาดังแต่ปี พ.ศ. 2552 จนถึงปัจจุบัน โดยเริ่มจากการจัดตั้งโฮมสเตย์ก่อน

กลุ่มโฮมสเตย์เสลียงแห่ง 3 จัดตั้งขึ้นโดยกลุ่มชาวบ้านในปีพ.ศ.2555 เริ่มเปิดให้บริการบ้านพักแบบโฮมสเตย์มาตั้งแต่ปี พ.ศ.2555 และได้รับการประเมินมาตรฐานโฮมสเตย์รอบแรกในปีพ.ศ.2555-2558 จำนวน 5 หลัง ต่อมาได้มีการปรับปรุงการดำเนินงานและพัฒนาตามมาตรฐานโฮมสเตย์ และผ่านการประเมินรอบ สองในปีพ.ศ.2559-2562 จำนวน 3 หลัง จากจำนวนสมาชิกโฮมสเตย์ทั้งหมดจำนวน 15 หลัง ในช่วงแรกของการ ดำเนินงานเริ่มจากผู้นำกลุ่มเป็นผู้เริ่มต้นคิดวางแผนร่วมกับชาวบ้านโดยไม่มีนายทุนเข้ามาเกี่ยวข้อง ชาวบ้านร่วมกัน คิดจัดตั้งโฮมสเตย์แบบง่ายๆ โดยใช้ทรัพยากรทางการท่องเที่ยวในชุมชนมาเป็นจุดขายเพื่อสร้างกิจกรรมทางการท่องเที่ยวรอบๆ ชุมชน อาทิ เที่ยวชมตาดน้ำไหลย้อนขึ้นทางทิศเหนือ ป่าชุมชน ป่าหม่อน แปลงพืชผักผลไม้เมืองหนาวนานาชนิด เช่น แปลงผักไฮโดรโปนิคส์ แปลงสตอเบอรี่ แปลงเสาวรส แปลงพริกม้ง สวนกาแฟ สวนองุ่น อินทรีฯลฯ นอกจากนี้ชุมชนยังจัดกิจกรรมให้แก่นักท่องเที่ยวโดยมีแผนการท่องเที่ยว 2 วัน 1 คืน เริ่มกิจกรรมตั้งแต่เวลา 14.00 น. ในการพาเที่ยวและทำกิจกรรมในชุมชน ใช้เวลา 2 ชม โดยรถอีแต๋นของชาวบ้านแบบเหมาจ่ายครั้งละ 500/ 10 คน โดยกิจกรรมหลักๆ ได้แก่ การถักกาแฟ การทำน้ำสลัด การสอนปลูกผัก และการทำการเกษตร ซึ่งปัจจุบันมีโฮมสเตย์ที่ผ่านมาตรฐานแล้วจำนวน 8 หลัง ส่วนนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ที่เข้ามาจะเป็นกรุ๊ปทัวร์ และ

ส่วนใหญ่เป็นคนไทย ส่วนชาวต่างชาติมีมาบ้างแต่ยังไม่มาก ส่วนใหญ่นักท่องเที่ยวต่างชาติที่เข้ามาจะมีภรรยาเป็นคนไทย พบข้อมูลและประเด็นสำคัญที่น่าสนใจดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง ผู้ประกอบการโฮมสเตย์มีข้อจำกัดในการใช้ภาษาอังกฤษเป็นอย่างมาก เนื่องจากส่วนใหญ่ไม่ได้มีโอกาสในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารกับนักท่องเที่ยวต่างชาติ และไม่รู้คำศัพท์ เรียบเรียงประโยคไม่ได้ ทำให้มีปัญหาในการสื่อสาร แต่แก้ปัญหาโดยการใช้ภาษามือแทน อย่างไรก็ตามถ้าจะมีนักท่องเที่ยวต่างชาติก็จะมากับภรรยา หรือมีคุณูเทศน์ นอกจากนี้ จากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวไปยังนักท่องเที่ยว พบว่า ชุมชนผ่านการรับรองมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย แต่ยังคงขาดความรู้ในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว ชุมชนท่องเที่ยวยังไม่มีโปรแกรมการท่องเที่ยวที่ชัดเจน และยังคงขาดช่องทางการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลาย จึงเป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้แหล่งท่องเที่ยวในชุมชนนี้ยังคงเป็น Unseen ในอำเภอเขาค้อ

ประเด็นที่สอง ผู้ประกอบการส่วนใหญ่มีความเห็นตรงกันว่าภาษาอังกฤษมีความสำคัญเนื่องจากจะทำให้ชุมชนของตนเป็นที่รู้จักสำหรับนักท่องเที่ยวต่างชาติ และจะทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้นจากการท่องเที่ยว ส่วนใหญ่เห็นว่าทักษะที่จำเป็นที่สุดคือทักษะการฟัง และทักษะการพูดเพื่อการสื่อสาร ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ต้องการสื่อสารการเรียนรู้ที่เป็นแบบสองภาษา (อังกฤษ-ไทย) มีคำอ่านภาษาไทยกำกับ อาจจะทำเป็นคู่มือ หรือเป็นสื่อที่พร้อมใช้และสามารถฝึกด้วยตนเองได้ ส่วนเนื้อหาที่ต้องการที่ควรพัฒนาเป็นนวัตกรรมหรือสื่อการเรียนรู้ ได้แก่ การทักทาย การอธิบายห้องพัก การบอกราคาห้องพัก การอธิบายอุปกรณ์ในห้องพัก การบอกโปรแกรมท่องเที่ยวในชุมชน การอธิบายกิจกรรมต่างๆ ที่ทางโฮมสเตย์จัดให้นักท่องเที่ยว เช่น การทำน้ำสลัด การควักกาแฟ การเผาข้าวหลาม การอธิบายเมนูอาหารและส่วนประกอบของอาหารพื้นบ้านที่จัดให้นักท่องเที่ยว และสำนวนอื่นๆ ที่จำเป็นต่อการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ นอกจากนี้ผู้ประกอบการยังมีความต้องการป้ายบอกทางแหล่งท่องเที่ยวในชุมชน ป้ายอธิบายสถานที่ท่องเที่ยวในชุมชนที่เป็นสองภาษาอีกด้วย

ประเด็นที่สาม ปัญหาและความต้องการจำเป็นในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ของผู้ประกอบการตามแนวคิดการวิเคราะห์ความต้องการของ Hutchinson and Waters (1987) ที่กล่าวว่า การวิเคราะห์ความต้องการนั้นแยกออกเป็นสองประเด็น ประเด็นแรกคือความต้องการเป้าหมาย และความต้องการเรียนรู้ ซึ่งความต้องการเป้าหมายคือสิ่งที่ผู้เรียนต้องการจะเรียนรู้ โดยจะพิจารณาในประเด็นของความจำเป็น (Necessities) ความขาดแคลน (Lacks) และความต้องการ (Wants) “Necessities” คือสิ่งที่ผู้เรียนควรจะต้องรู้เพื่อนำไปใช้ในการทำงานได้ เช่น โครงสร้างทางภาษา และการนำไปใช้ในสถานการณ์เป้าหมาย “Lacks” คือสิ่งที่ผู้เรียนรู้และสิ่งที่ผู้เรียนไม่รู้ เช่น ความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร และ “Wants” คือ สิ่งที่ผู้เรียนต้องการ

จากการเรียนภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ นั้น พบว่า ความจำเป็นของผู้ประกอบการโฮมสเตย์ คือ ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารด้านการท่องเที่ยวไปยังนักท่องเที่ยวต่างชาติในรูปแบบต่างๆ ถึงแม้ว่าในสถานการณ์โควิด 19 ผู้ประกอบการจะไม่ได้รับนักท่องเที่ยวต่างชาติเลย แต่ก็ยังคงมีความต้องการพัฒนาทักษะทางภาษาเพื่อเตรียมความพร้อมในการรับนักท่องเที่ยวหลังสถานการณ์โควิด 19 และสิ่งที่ผู้ประกอบการต้องการคือคู่มือฝึกภาษาอังกฤษสองภาษา (อังกฤษ-ไทย) พร้อมคำอ่าน และคำแปล ที่พร้อมใช้และเข้าใจง่าย โดยประกอบไปด้วยประโยคหรือสำนวนที่ใช้ในการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ในชุมชนบ้านเสลียงแห่ง 3 ซึ่งประกอบไปด้วย การตกทอด การอธิบายห้องพัก การบอกราคาห้องพัก การอธิบายอุปกรณ์ในห้องพัก การบอกโปรแกรมท่องเที่ยวในชุมชน การอธิบายกิจกรรมต่างๆ ที่ทางโฮมสเตย์จัดให้นักท่องเที่ยว เช่น การทำน้ำสลัด การควักกาแฟ การเผาข้าวหลาม การอธิบายเมนูอาหารและส่วนประกอบของอาหารพื้นบ้านที่จัดให้นักท่องเที่ยว ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้นำการศึกษาดังกล่าวไปจัดทำเป็นแนวทางในการวางแผนโครงการในการพัฒนานวัตกรรมในรูปแบบสื่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ โดยการกำหนดหัวข้อที่จำเป็นในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของผู้ประกอบการ ดังนี้

หัวข้อที่ 1 Homestay Reservation

หัวข้อที่ 2 Greeting and welcoming guests

หัวข้อที่ 3 Homestay facilities and amenities

หัวข้อที่ 4 Explaining program tour in the community

หัวข้อที่ 5 Describing hotel activities

หัวข้อที่ 6 Local recipe

หัวข้อที่ 7 Local tradition

5.2 อภิปรายผล

ผลการศึกษาการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษสำหรับผู้ประกอบการโฮมสเตย์เพื่อหนุนเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนในจังหวัดเพชรบูรณ์ อภิปรายผลได้ดังนี้ ประเด็นที่หนึ่ง ผู้ประกอบการโฮมสเตย์มีข้อจำกัดในการใช้ภาษาอังกฤษเป็นอย่างมาก เนื่องจากส่วนใหญ่ไม่ได้มีโอกาสในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารกับนักท่องเที่ยวต่างชาติ และไม่รู้คำศัพท์ เรียบเรียงประโยคไม่ได้ ทำให้มีปัญหาในการสื่อสาร แต่ก็แก้ปัญหาโดยใช้ภาษามือแทน อย่างไรก็ตามถ้าจะมีนักท่องเที่ยวต่างชาติก็จะมากับภรรยา หรือมีคู่เทศก์ นอกจากนี้ จากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวไปยังนักท่องเที่ยว พบว่า ชุมชนผ่านการรับรองมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย แต่ยังขาดความรู้ในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว

ชุมชนท่องเที่ยวที่ยังไม่มีโปรแกรมการท่องเที่ยวที่ชัดเจน และยังขาดช่องทางในการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลาย จึงเป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้แหล่งท่องเที่ยวในชุมชนนี้ยังคงเป็น Unseen ในอำเภอเขาค้อ

ประเด็นที่สอง ผู้ประกอบการส่วนใหญ่มีความเห็นตรงกันว่าภาษาอังกฤษมีความสำคัญเนื่องจากจะทำให้ชุมชนของตนเป็นที่รู้จักสำหรับนักท่องเที่ยวต่างชาติ และจะทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้นจากการท่องเที่ยว ส่วนใหญ่เห็นว่าทักษะที่จำเป็นที่สุดคือทักษะการฟัง และทักษะการพูดเพื่อการสื่อสาร ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ต้องการสื่อการเรียนรู้ที่เป็นแบบสองภาษา (อังกฤษ-ไทย) มีคำอ่านภาษาไทยกำกับ อาจจะเป็นคู่มือ หรือเป็นสื่อที่พร้อมใช้และสามารถฝึกด้วยตนเองได้ ส่วนเนื้อหาที่ต้องการที่ควรพัฒนาเป็นนวัตกรรมการหรือสื่อการเรียนรู้ ได้แก่ การทักทาย การอธิบายห้องพัก การบอกราคาห้องพัก การอธิบายอุปกรณ์ในห้องพัก การบอกโปรแกรมท่องเที่ยวในชุมชน การอธิบายกิจกรรมต่างๆ ที่ทางโฮมสเตย์จัดให้นักท่องเที่ยว เช่น การทำน้ำสลัด การคั่วกาแฟ การเผาข้าวหลาม การอธิบายเมนูอาหารและส่วนประกอบของอาหารพื้นบ้านที่จัดให้นักท่องเที่ยว และจำนวนอื่นๆ ที่จำเป็นต่อการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ นอกจากนี้ผู้ประกอบการยังมีความต้องการป้ายบอกทางแหล่งท่องเที่ยวในชุมชน ป้ายอธิบายสถานที่ท่องเที่ยวในชุมชนที่เป็นสองภาษาอีกด้วย ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับอนันต์ เจริญคงคา และสิงหนาท น้อมเนียน (2562) ที่ได้ศึกษาความต้องการของภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารบนฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชน กรณีศึกษาชุมชนเกาะกลาง จังหวัดกระบี่ ผลการวิจัยพบว่า ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในชุมชนต้องการภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวโดยชุมชนในเรื่องที่เกี่ยวกับวิถีชีวิตของคนในชุมชน สถานที่ท่องเที่ยวในชุมชน อาหารท้องถิ่น การประกอบอาชีพของชาวบ้าน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับยุพาภรณ์ พิริยศิลป์ (2557) ได้ศึกษาความต้องการด้านภาษาอังกฤษของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในจังหวัดขอนแก่น เพื่อหาแนวทางและความเป็นไปได้ในการพัฒนาหลักสูตรอบรมระยะสั้น โดยวิธีการแจกแบบสอบถามจำนวน 300 ฉบับ และการสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการ ผลการสำรวจพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความต้องการใช้ภาษาอังกฤษในองค์กรท้องถิ่น โดยเนื้อหาที่จำเป็นได้แก่ การทักทายในชีวิตประจำวัน การกล่าวต้อนรับ การให้ข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยว และด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

ประเด็นที่สาม ปัญหาและความต้องการจำเป็นในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ของผู้ประกอบการตามแนวคิดการวิเคราะห์ความต้องการของ Hutchinson and Waters (1987) ที่กล่าวว่า การวิเคราะห์ความต้องการนั้นแยกออกเป็นสองประเด็น ประเด็นแรกคือ ความต้องการเป้าหมาย และความต้องการเรียนรู้ ซึ่งความต้องการเป้าหมายคือสิ่งที่ผู้เรียนต้องการจะเรียนรู้ โดยจะพิจารณาในประเด็นของความจำเป็น (Necessities) ความขาดแคลน (Lacks) และความต้องการ (Wants) “Necessities” คือสิ่งที่ผู้เรียนควรจะต้องรู้เพื่อที่นำไปใช้ในการทำงานได้ เช่น โครงสร้างทางภาษา และการนำไปใช้ในสถานการณ์เป้าหมาย “Lacks” คือสิ่งที่ผู้เรียนรู้และสิ่งที่ผู้เรียนไม่รู้ เช่น ความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร และ “Wants” คือ สิ่งที่ผู้เรียนต้องการจากการเรียนภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ นั้น พบว่า ความจำเป็นของผู้ประกอบการโฮมสเตย์ คือ ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารด้านการท่องเที่ยวไปยังนักท่องเที่ยวต่างชาติในรูปแบบต่างๆ ถึงแม้ว่าในสถานการณ์โควิด 19 ผู้ประกอบการจะไม่ได้รับนักท่องเที่ยวต่างชาติเลย แต่ก็ยังมีความต้องการพัฒนาทักษะทางภาษาเพื่อเตรียมความพร้อมในการรับนักท่องเที่ยวหลังสถานการณ์โควิด 19 และสิ่งที่ผู้ประกอบการต้องการคือคู่มือฝึกภาษาอังกฤษสองภาษา (อังกฤษ-ไทย) พร้อมคำอ่าน และคำแปล ที่พร้อมใช้และเข้าใจง่าย โดยประกอบไปด้วยประโยคหรือสำนวนที่ใช้ในการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ในชุมชนบ้านเสลียงแห่ง 3 ซึ่งประกอบไปด้วย การทักทาย การอธิบายห้องพัก การบอกราคาห้องพัก การอธิบายอุปกรณ์ในห้องพัก การบอกโปรแกรมท่องเที่ยวในชุมชน การอธิบายกิจกรรมต่างๆ ที่ทางโฮมสเตย์จัดให้นักท่องเที่ยว เช่น การทำน้ำสัลด การคั่วกาแฟ การเผาข้าวหลาม การอธิบายเมนูอาหารและส่วนประกอบของอาหารพื้นบ้านที่จัดให้นักท่องเที่ยว ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้นำการศึกษาดังกล่าวไปจัดทำเป็นแนวทางในการวางแผนโครงการในการพัฒนานวัตกรรมในรูปแบบสื่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ โดยการกำหนดหัวข้อที่จำเป็นในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของผู้ประกอบการ ดังนี้

หัวข้อที่ 1 Homestay Reservation

หัวข้อที่ 2 Greeting and welcoming guests

หัวข้อที่ 3 Homestay facilities and amenities

หัวข้อที่ 4 Explaining program tour in the community

หัวข้อที่ 5 Describing hotel activities

หัวข้อที่ 6 Local recipe

หัวข้อที่ 7 Local tradition

ซึ่งสอดคล้องกับปวันรัตน์ นิกรกิตติโกศล (2559) ได้พัฒนานวัตกรรมการสื่อสารภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวสำหรับผู้ประกอบการร้านขายของที่ระลึก ร้านอาหารและเครื่องดื่มที่

เกาะเกร็ด โดยมี 5 ขั้นตอนหลักคือ 1) การศึกษาความต้องการด้านเนื้อหาและรูปแบบนวัตกรรมที่เหมาะสมในการฝึกทักษะภาษาอังกฤษสำหรับผู้ประกอบการ 2) การออกแบบและสร้างนวัตกรรมสื่อสารภาษาอังกฤษ 3) ทดลองใช้และ 4) ประเมินผลและปรับปรุง 5) ศึกษาความพึงพอใจกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการทดลองมี 20 คน ผลการวิจัยพบว่า เนื้อหาโดยรวมที่ผู้ประกอบการมีความต้องการคือคำศัพท์และบทสนทนาเฉพาะในการค้าขายที่มีบทแปลและคำอ่านภาษาไทยในรูปของหนังสือเล่มเล็กและซีดีคลอบคลุมหัวข้อเกี่ยวกับการทักทายและการต้อนรับและการสอบถามความต้องการของลูกค้าเป็นต้น ก่อนและหลังการใช้นวัตกรรมสื่อสารภาษาอังกฤษพบว่ามีคะแนนสูงขึ้นในทุกองค์ประกอบของทั้งทักษะการฟังและพูดภาษาอังกฤษ ผลจากการประเมินความพึงพอใจจากผู้ประกอบการพบว่าได้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.73 ซึ่งสามารถสรุปได้ว่านวัตกรรมสื่อสารภาษาอังกฤษที่พัฒนาขึ้นมีความพึงพอใจในระดับดีและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษสำหรับผู้ประกอบการโฮมสเตย์เพื่อหนุนเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนในจังหวัดเพชรบูรณ์

5.3.1.1 ควรมีการนำผลวิจัยไปพัฒนาสื่อการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวโดยชุมชนในรูปแบบออนไลน์ หรือจัดทำเป็นแอปพลิเคชันเพื่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง

5.3.1.2 ควรมีการนำผลการวิจัยไปใช้เป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนการท่องเที่ยว หรือนำไปปรับปรุงรายวิชาที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว โดยเน้นการท่องเที่ยวโดยชุมชน

5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัยครั้งต่อไป

5.3.2.1 ควรมีการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษแบบออนไลน์เพื่อการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์และนำไปทดลองใช้

5.3.2.2 ควรมีการนำผลการวิจัยไปพัฒนาต่อยอดเป็นสื่อการเรียนรู้หรือนวัตกรรมที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวโดยชุมชน และการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์

บรรณานุกรม

- ชัยสมพล ชาวประเสริฐ. (2549). *การตลาดบริการ*. กรุงเทพมหานคร: ซีเอ็ดยูเคชั่น.
- ปวันรัตน์ นิกรกิตติโกศล (2559). การพัฒนานวัตกรรมการสื่อสารภาษาอังกฤษ สำหรับ
ผู้ประกอบการร้านขายของที่ระลึก ร้านอาหารและเครื่องดื่มที่เกาะเกร็ด จังหวัดนนทบุรี.
วารสารสมาคมนักวิจัย, 21(2), 110-122.
- บุพการณ พริยศิลป์. (2557). ความต้องการทางด้านภาษาอังกฤษของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวใน
เขตจังหวัดขอนแก่น. *วารสารการบริการและการท่องเที่ยวไทย*, 9 (2), 16-30.
- วีระรัตน์ กิจเลิศไพโรจน์. (2547). *การตลาดธุรกิจบริการ*. กรุงเทพมหานคร: ซีเอ็ดยูเคชั่น.
- ศิวฤทธิ์ พงศกรรังศิลป์. (2547). หลักการตลาด. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ท็อป.
- ศศิภา ทิพย์ประภา (2561). การพัฒนาสมรรถนะการใช้ทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร
สำหรับวิสาหกิจชุมชน ด้วยบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี*,
12(1), 55-66.
- อนันต์ เจริญคงคา และสิงหนาท น้อมเนียน. (2562). การวิเคราะห์ความต้องการของภาษาอังกฤษ
เพื่อการสื่อสารบนฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชน: กรณีศึกษาชุมชนบ้านเกาะกลาง จังหวัด
กระบี่. *วารสารวิเทศศึกษา*, 9(2), 211-232.
- Brown, J.D. (1995). *The elements of language curriculum: A systematic approach to program development*. Boston, Massachusetts. Heinle & Heinle Publishers
- Byrne, D. *Teaching Oral English*. Singapore. Longman, 1990.
- Canale M. & Swain M. (1980). *Theoretical Base of Communicative Approaches to Second Language Teaching and Testing*. Retrieved December 1, 2007.
- D. Nunan, (*Second Language Teaching and Learning*. Boston: Heinle & Heinle, 1999)
- Finocchiaro, M., & Brumfit, C. (1983). *The functional-notional approach: from theory to practice*. New York: Oxford University Press.
- Galloway, N & Heath, R. (2015). *Introducing Global Englishes*. Routledge.
- Hutchison, T. and A. Waters. *English for specific purposes: A learning-centred approach*. Cambridge: Cambridge University Press, 1996 .
- Johns, A. & Dudley-Evans, T. (2001). *English for specific purposes: International in scope, specific in purpose*. TESOL Quarterly.

- Johns, A. M. and T. Dudley-Evans. *Developments in English for specific purposes: A multi-disciplinary approach*. Cambridge: Cambridge University Press, 2000.
- Johnson, R.K. (1989). *A decision-making framework for the coherent language curriculum*. In R.K. Johnson(Ed.), *The second language curriculum* (pp. 1–23). Cambridge: Cambridge University Press.
- Larsen - Freeman, Diane. (2002). *Techniques and Principles in Language Teaching* Cambridge. Cambridge University Press.
- Littlewood, William T. (1991). *Techniques and Principles in Language Teaching*. Oxford: Oxford University Press.
- Littlewood William T. (2007). *Communicative and task-based language teaching in East Asian Classrooms*.
- Mackay,R. and A. Mountford. *English for Specific Purposes*. London.: Longman, 1978.
- Mcdonough, C. *ESP in Perspectives*. London. Hazell Watren and Viney Limited, 1984.
- Richards, Jack C. (2006). *Communicative Language Teaching Today*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Robinson, P. *ESP Today : A Practitioner's Guide*. London. Prentice Hall International, 1991.
- PICA, T. et al (1993). *Choosing and Using Communication Tasks for Second Language Instruction*. In G.Crookes and M.Gass (Eds.), *7th ICALL and Language Learning*. Clevedon: Multilingual Matters.
- Stevens, P. *ESP after twenty years: a re-appraisal*. Singapore. SEAMEO Regional Language Center, 1988.
- Tsao, C.-h. (April 2011). English for Specific Purposes in the EFL Context: A Survey of Student and Faculty Perceptions. (W. Cheng, & P. Robertson, Eds.) *Asian ESP Journal*, 7(2). <http://asian-esp-journal.com/> (accessed 5/8/2013).
- Valette, R.1977: *Modern language testing. Second edition*. San Diego, CA: Harcourt Brace Jovanovich.

ประวัติผู้วิจัย

1. ชื่อ-สกุล นางสาววันวิสาข์ หมั่นจง
2. ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์
3. หน่วยงานและสถานที่อยู่ที่ติดต่อได้สะดวก
สาขาวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจบริการ คณะมนุษยศาสตร์และ
สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ อ. เมือง จ. เพชรบูรณ์
67000
โทรศัพท์ 056-717138, 087-5231559 โทรสาร 056-717137
E – mail: wanwisa_t19@hotmail.com
4. ประวัติการศึกษา (ปี พ.ศ. ที่จบ ระดับปริญญา คุณวุฒิ สาขาวิชา สถานศึกษา ประเทศ)
ศศ.ม. (ภาษาอังกฤษ) มหาวิทยาลัยนเรศวร พ.ศ. 2550
ศศ.บ. (ภาษาอังกฤษ) มหาวิทยาลัยนเรศวร พ.ศ. 2547
5. สาขาวิชาการที่มีความชำนาญ/เชี่ยวชาญ (ถ้ามี)
การสอนภาษาอังกฤษธุรกิจ ภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยว
ภาษาอังกฤษเพื่องานในอุตสาหกรรมบริการ
6. ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยทั้งในและต่างประเทศ (งานวิจัยที่ทำแล้วเสร็จ: ชื่อเรื่อง
ปีที่พิมพ์ และสถานที่ในการวิจัย งานวิจัยที่กำลังทำ: ชื่อเรื่อง แหล่งทุน สถานะในโครงการ)
งานวิจัยที่ทำแล้วเสร็จ:
 1. ชื่อโครงการวิจัย: การพัฒนารูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้ภาษา
โดยการใช้ห้อง Self Access
แหล่งทุน: ทุนอุดหนุนการวิจัยของมหาวิทยาลัย
ราชภัฏเพชรบูรณ์ ประจำปีงบประมาณ
พ.ศ. 2560
 2. ชื่อโครงการวิจัย: ความต้องการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการ
สื่อสารของผู้ให้บริการด้านการท่องเที่ยว
ในจังหวัดเพชรบูรณ์
แหล่งทุน: ทุนอุดหนุนการวิจัยของมหาวิทยาลัย
ราชภัฏเพชรบูรณ์ ประจำปีงบประมาณ

พ.ศ. 2560

3. ชื่อโครงการวิจัย: ชุดการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร
ด้านการท่องเที่ยว สำหรับนักศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

แหล่งทุน: ทุนอุดหนุนการวิจัยของมหาวิทยาลัย
ราชภัฏเพชรบูรณ์ ประจำปีงบประมาณ
พ.ศ. 2560

4. ชื่อโครงการวิจัย: การศึกษาแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เพื่อ
พัฒนาสู่การเป็นประชาคมอาเซียน:
กรณีศึกษาในเขตชุมชนตำบลคงมูลเหล็ก
อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์

แหล่งทุน: ทุนอุดหนุนการวิจัยของมหาวิทยาลัย
ราชภัฏเพชรบูรณ์ ประจำปีงบประมาณ
พ.ศ. 2560

5. ชื่อโครงการวิจัย: การพัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อ
การเป็นมัคคุเทศก์ของผู้ให้บริการ ข้อมูล
ด้านการท่องเที่ยวในจังหวัดเพชรบูรณ์

แหล่งทุน: ทุนอุดหนุนการวิจัยของมหาวิทยาลัย
ราชภัฏเพชรบูรณ์ ประจำปีงบประมาณ
พ.ศ. 2560

6. ชื่อโครงการวิจัย: การพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการค้า
สำหรับผู้ประกอบการโอท็อป (OTOP)
ในจังหวัดเพชรบูรณ์

แหล่งทุน: ทุนอุดหนุนการวิจัยของมหาวิทยาลัย
ราชภัฏเพชรบูรณ์ ประจำปีงบประมาณ
พ.ศ. 2560